

พันร้อยสิบเอ็ด
เสด็จฯ
โรงเรียน ตชด.

ได้อ่านหนังสือหรือสื่อบริการอื่นแล้ว, โรงเรียน ๓๓๑
 ที่มูลนิธิโรงเรียนตำรวจ สหเวชชายแดนจิตพิทักษ์แล้วทำให้
 ดิฉันประทับใจที่ได้ทำที่โรงเรียน ๓๓๑ เมื่อต้นเมื่อ 40 กว่าปีมาแล้ว
 ด้วยความดีของคนที่ทำโรงเรียน ในถิ่นรกร้างเดิม มีอาคาร ๗, สุขาที่
 มีตอม่อ, ตาน้ำดื่ม, ทราย และกำแพงคอนกรีต ได้เล่าให้คนอื่น
 มีตอม่อเป็นรูปช้างที่เขียนด้วยสีน้ำเงิน สีเหลืองที่โรงเรียน เพราะ
 ผู้รักผู้คนที่รักโรงเรียน ทุกคนที่ใจกว้าง ๓๓๑ ๑๖๖ โรงเรียนที่
 อยู่ในถิ่นที่ห่างไกลมาก, ห่างจาก ๓๓๑ แล้ว มีผู้อื่นช่วยอีก
 มากมาย เช่น: ๓๓๑ ๓๓๑

ที่ได้พบศิษย์เก่า ๓๓๑, ที่ได้เจอเพื่อนที่โรงเรียนด้วยกัน ได้
 ได้เห็นภาพที่เขียนไว้ที่งาน เป็นรูป: ๓๓๑ ๓๓๑ ๓๓๑ ๓๓๑ ๓๓๑

ได้เขียนลงใน ๓๓๑ ๓๓๑ ๓๓๑ ๓๓๑ ๓๓๑ ๓๓๑
 ที่โรงเรียน ๑๒๓๔ ได้ดีเพราะโรงเรียน ๓๓๑

โรงเรียน ตชด.

โรงเรียน ตชด. มีอยู่ทั่วประเทศไทย
ทั้งเพาะปลูกเลี้ยงสัตว์สารพัน
สุขภาพอนามัยให้อาหาร
ศิลปะ วัฒนธรรม เรียนทุกคน
ครูเมตตาพร่ำสอนคุณธรรม
วิชาการที่โรงเรียนของเรามี
ขอความเจริญจงเกิดแก่ท่านทั้งพอง
ให้แข็งแรงทั้งกายาและอารมณ

สอนอ่านเขียนทั่วทุกน้าไกลด้วยขยัน
สภกรณร่วมกันหาเลี้ยงตน
โภชนาการครบถ้วนเกิดเป็นพล
สิ่งแวดล้อมเพื่อปวงชนรักชาติ
ชุมชนนำความรู้ให้หลายวิถี
ก็ขยายไปทุกที่ในสังคม
อนาคตเรื่องรองแสนสุขสม
ชวนชื่นชมโรงเรียน ตชด.

บทพระราชนิพนธ์ใน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เนื่องในโอกาสเสด็จฯ ไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ
ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ครบ ๑,๑๑๑ ครั้ง พ.ศ.๒๕๖๖

คำนำ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จ ทรงงานที่โรงเรียน ตชด.ครบ ๑๑๑ ครั้ง ในปี พ.ศ.๒๕๖๖ นี้ รวมระยะเวลา ๔๐ ปีนับจากการเสด็จ ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๒๖ ที่โรงเรียน ตชด.นครสวรรค์ห้วยผึ้ง ต.ห้วยสัตว์ใหญ่ อ.ห้วยหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ในความดูแลของตำรวจพลร่มค่ายนครสวรรค์

ในส่วนของตำรวจพลร่มค่ายนครสวรรค์นี้ ถือได้ว่าเป็น ตชด.หน่วยแรกที่ริเริ่มการสอนหนังสือให้กับชาวบ้านเป็นครั้งแรก ที่บ้านเบิงเคล็ง อ.อุ้มผาง จ.ตาก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ขณะที่ภารกิจตำรวจพลร่มเวลานั้น คือการลาดตระเวนสำรวจพื้นที่ตามแนวชายแดนรอบประเทศ และที่บ้านเบิงเคล็งนี้เองที่พวกเขาพบว่ามียุทธชนอาศัยกระจัดกระจายอยู่ตามป่าตามเขาหลายกลุ่ม หากแต่พวกเขาเหล่านั้นพูดไทยไม่ได้เลย

แนวคิดการสอนภาษาไทย จึงเปล่งประกายขึ้น ณ ที่นั้น

จากวันนั้นงานโรงเรียน ตชด. ก็ได้รับการสถาปนาขึ้นโดยได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการแห่งแรกที่ บ้านดอนมหาวัน อ.เชียงของ จ.เชียงราย เมื่อวันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๙ โดยใช้ชื่อว่า โรงเรียน ตชด. บำรุงที่ ๑

กิจการงานโรงเรียน ตชด. ได้ขยายตัวไปอย่างรวดเร็วในฐานะงานมวลชนแขนงหนึ่งและยิ่งได้รับการยอมรับมากขึ้นเมื่อ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้เข้ามาเป็นองค์อุปถัมภ์ จากวันนั้นถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๖๖ โรงเรียน ตชด. ได้จัดตั้งมาแล้วทั้งสิ้น ๗๖๕ โรง ได้มอบโอนไปให้กระทรวงศึกษาธิการและท้องถิ่น ๔๙๐ โรง ยุบเลิกกิจการ ๕๓ โรง คงเหลือโรงเรียนที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ๒๒๒ โรง

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ โรงเรียน ตชด. ต่อจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

บรมราชชนนี มาโดยตลอดทั้งยังได้พระราชทานโครงการตามพระราชดำรินในโรงเรียน
ตชด. มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ แล้วเริ่มเสด็จพระราชดำเนินติดตามความก้าวหน้า
ของโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันรวมเวลา ๔๐ ปี

โรงเรียน ตชด. นั้นฟังชื่อแล้วก็คงพอจะคาดเดาได้ว่าน่าจะไปไกล ซึ่งก็ไกลจริงๆ
และทุรกันดาร ไปยาก ใช้เวลานานกว่าจะถึง แต่พระองค์ท่านก็เสด็จไปได้ โดยทุก
วิธีการที่มี

ทั้งขึ้นรถ ลงเรือ เดินป่าฝ่าดง ขึ้นเขาลงห้วย รวมไปถึงเหาะเหินเดินอากาศ
ครบทุกมิติ

โดยตลอดเวลาที่เสด็จ นั้นก็เป็นหน่วยตำรวจพลร่ม(หญิง)ค่ายนเรศวร ร่วม
เป็นหน่วยหนึ่งในการถวายความช่วยเหลือในการเสด็จ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
ปลอดภัยถึงที่หมายตามภารกิจ

เรื่องเล่าในหนังสือเล่มนี้ จึงเป็นบันทึกเรื่องราวการเสด็จฯ ไปทรงงานที่
โรงเรียน ตชด.ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ตลอดระยะเวลา ๔๐ ปี ผ่านมุมมองของคณะครู ตชด.,ตำรวจ
พลร่มค่ายนเรศวร , ผู้บังคับหน่วย ตชด.ในระดับพื้นที่ และผู้เกี่ยวข้องอีกหลายฝ่าย
โดยเรื่องราวที่น่าเสนอ จะเป็นเรื่องเล่าในเหตุการณ์ที่ผู้เขียนแต่ละคนประสบพบเห็น
เป็นความประทับใจ เป็นความทรงจำที่ไม่เคยลืม ในการถวายงานของแต่ละท่าน

มูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ในพระราชูปถัมภ์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

สุรชาติพิทย์ แสงวัฒนกุล

บรรณาธิการ

สารบัญ

ภาค ๑ : ทำไม่จึงเสด็จ ฯ โรงเรียน ดชด.

	๙
บทที่ ๑ หักร้างถางพง - นายช่างสร้างโรงเรียน เทพ อมรโสภิต	๑๗
บทที่ ๒ คีนส์เหี้ยไต้ร่มพระบารมี ทัศนาวรรณ คำดี	๒๓
บทที่ ๓ รวงวัลอินทิตรา คานธี อรพิม วงปรีชา	๒๔
ตอนที่ ๑ มิตรภาพสองแผ่นดิน	๒๙
ตอนที่ ๒ ไขข้อสงสัยในใจท่านทูต	๓๕

ภาค ๒ : วิธีการเสด็จ ฯ ไป โรงเรียน ดชด.

	๓๙
บทที่ ๔ นักเรียนบ้านปากลา นงคราญ คำดี	๔๙
บทที่ ๕ ตำนานฤษีบ้านเลตองคุ เอกสารราชการ	๕๕
บทที่ ๖ กลางเวหาเวลาค่า เจษฎา อินทรสติธย์	๕๙
บทที่ ๗ เดินดงลงห้วย โกสินธ์ บุญสร้าง	๖๖

ภาค ๓ : งานที่ทรงติดตาม

	๗๐
บทที่ ๘ พระดำรัสเพิ่มแรง ดาริกา ปัญญาเตียม	

บทที่ ๙	แรงบันดาลใจในชุดพาดิค จามจุรี มาเยอะ	๗๑
บทที่ ๑๐	มุ่มมองผ่านห้องครัว ดร ปิ่นเฉลียว	๗๗
บทที่ ๑๑	มะม่วงออกลูกเป็นกล้วย โชติ ไทยยิ่ง	๘๑
บทที่ ๑๒	หน่วยทันตกรรมพระราชทาน ธีรลักษณ์ สุทธเสถียร	๘๙
บทที่ ๑๓	หน่วยแพทย์พระราชทาน บันเจิด ลีตาภิวัฒน์กุล	๙๗

ภาค ๔ : ผู้ตามเสด็จ ๫

บทที่ ๑๔	บันทึกกรัก...พลร่มหญิง ดชด. ดารุณี พินิจ กรองทอง เกตุบุญลือ ศรณารี ศรพรมมาส อรพรรณ ศรีนวลอ่อน เนตรทราย ชุนณรงค์	๑๐๕
บทที่ ๑๕	ประสบการณ์งานข่าว โรงเรียน ดชด. ภคินี คุ่มวงศ์ดี	๑๑๕
บทที่ ๑๖	ความประทับใจสูงสุดในชีวิต แม่บ้าน ดชด. ๑๓ พจนีย์ บุญประสิทธิ์	๑๒๑

ภาค ๕ : บทส่งท้าย

บทที่ ๑๗	สารพัดเทคนิคการเปิดป้ายโรงเรียน ดชด. ปรีชา วังปรีชา	๑๒๗
----------	--	-----

กำไมจิง เสด็จ ฯ โรงเรียน ดชด.

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีโอกาสตามเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดารห่างไกล ตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงพบเห็นปัญหาการขาดโอกาสของชุมชนชายขอบ และทรงพบเห็นกิจกรรมการดำเนินงาน โรงเรียน ดชด. มาโดยตลอด

ในปี พ.ศ.๒๕๒๓ จึงทรงริเริ่มโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ขึ้นที่โรงเรียน ดชด. เพราะทรงคุ้นเคย และทรงเห็นว่าคุณก้นง่าย

....โรงเรียน ดชด. มีมาตั้งแต่ข้าพเจ้ายังไม่เกิด ข้าพเจ้ามาเกี่ยวข้องกับโรงเรียน ดชด. ได้อย่างไร เป็นเรื่องที่หลายคนสงสัย....

....ข้าพเจ้าเริ่มวางแผนงานโภชนาการ สำหรับเด็กนักเรียนในโรงเรียน โดยคิดว่าเราควรสอนวิชาการเกษตร และให้นำผลผลิตทางการเกษตรมาปรุงเป็นอาหาร พร้อมทั้งสอนความรู้เบื้องต้นด้านโภชนาการด้วย....

....ในที่สุดข้าพเจ้าคิดขึ้นมาได้ว่า เราน่าจะเริ่มงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน คงจะพอพูดกันได้ ถ้าวว่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นตัวแทนของโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร....

(บทพระราชนิพนธ์ ในหนังสือ

“๕๐ ปี โรงเรียน ดชด. “ , ๒๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๙)

“สายพระเนตรยามทอดสู่พสกนิกร ช่างเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา” คือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นทุกครั้งกับเหล่าผู้เฝ้ารับเสด็จ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

นี่คือความรู้สึกของผู้เพียงได้เฝ้ารับเสด็จ อยู่ห่างๆ แต่หากเป็นใครสักคน ที่เคยถวายงานแล้วเวลาล่วงเลยไปถึง ๑๔ ปี เมื่อมีโอกาสได้กลับมาเข้าเฝ้า อีกครั้ง และพระองค์ท่านทรงทักทายราวกับงานที่เคยปฏิบัติถวายเพิ่งเกิดขึ้น ความปลื้มปิติจะมากล้นเพียงใด

เพราะพระองค์ทรงจำได้เสมอ ทรงให้ความสำคัญ แม้เพียงเรื่องเล็กน้อย เช่นนี้แล้ว ความรัก ความภักดี และการทุ่มเทกาย ใจ ของเหล่าปวงข้าฯ ที่จักถวายงานคืนพระองค์อย่างสุดกำลัง ก็คงมีอาจเทียบพระมหากรุณาธิคุณได้

“นายช่างสร้างโรงเรียนก็มา” คือพระราชกระแสรับสั่งทักทาย ดชด.นายหนึ่ง ผู้สร้างตำนานการลุยสร้างศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน(ศกร.ตชด.) ถึง ๑๑ แห่ง เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๔ จนเป็นต้นแบบการสร้าง ศกร.ตชด.อีกหลายแห่งในเวลาต่อมา

หัตถ์ร่างทางพง
นายช่างสร้างโรงเรียน

เทพ อมรโสภิต

หักร้างกางพง - นายช่างสร้างโรงเรียน

เทพ อมรโสภิต *

ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบเต็มในงาน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๔๓ โดยได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดน ที่ ๓๔ “ค่ายพระเจ้าตาก” รับผิดชอบพื้นที่ชายแดนด้านจังหวัดตาก ซึ่งขณะนั้นมี โรงเรียน ตชด.อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน ๑๖ โรงเรียน แต่ละโรงเรียนในพื้นที่ป่าเขา ห่างไกลมาก หลายโรงเรียนรถยนต์เข้าไม่ถึงการเดินทางต้องอาศัยการเดินทางเท้าหรือ โดยเฮลิคอปเตอร์

ต้นปี ๒๕๔๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ เป็นองค์ประธานในการประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ ที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน จ.เชียงราย โดยมี หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมประชุมหลายส่วน อาทิ ตชด., สพฐ., กศน. ฯลฯ ซึ่งในส่วนของ ตชด.ข้าพเจ้าในฐานะ ผกก.ตชด.๓๔ ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมด้วย

พระองค์ท่านทรงมีพระราชกระแสให้หน่วยงานต่างๆ จัดการเรียนการสอนให้กับประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ตามที่พระองค์ท่านทรงมีข้อมูล โดยในส่วนของ กก.ตชด. ๓๔ รับผิดชอบในการสร้างศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในพื้นที่ อ.แม่ระมาด, อ.ท่าสองยาง จ.ตาก จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่

๑. ศกร.ตชด. บ้านเลอตอ
๒. ศกร.ตชด. บ้านพอบือละคี
๓. ศกร.ตชด. บ้านแม่หละคี
๔. ศกร.ตชด. บ้านคะเนจือทะ
๕. ศกร.ตชด. บ้านทีวะเบยทะ
๖. ศกร.ตชด. บ้านอมมะ
๗. ศกร.ตชด. บ้านแม่ละนา

ข้าพเจ้าได้จัดชุดสำรวจจากหน่วยในสังกัดจำนวน ๔ ชุด เข้าสำรวจพื้นที่ที่จะ

ดำเนินการก่อสร้างทั้ง ๗ แห่ง ซึ่งแต่ละแห่งล้วนเป็นพื้นที่ป่าเขาไกลคมนาคม รถยนต์เข้าไม่ถึง ต้องเดินผ่านลำห้วยข้ามภูเขาไปเป็นวันๆ จึงจะถึงที่หมาย ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเลือกพื้นที่และแนวทางการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ไว้ดังนี้

๑. จะต้องอยู่ติดหมู่บ้าน สะดวกต่อการไปกลับของนักเรียน
๒. มีพื้นที่ทำการเกษตร ใกล้เคียงน้ำ
๓. มีพื้นที่สำหรับสนามเฮลิคอปเตอร์ในการส่งกำลังบำรุง
๔. โรงเรียนที่สร้างจะมีเพียงอาคารเรียนชั่วคราวขนาด ๔ ห้องเรียน อาคารเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม โรงอาหารพร้อมห้องประกอบอาหาร ห้องน้ำห้องส้วม และบ้านพักครู

โดยโรงเรียนทั้งหมดจะเป็นอาคารชั่วคราว ใช้วัสดุในพื้นที่เป็นหลัก เช่น ไม้ ลี้มhorn นอนไพร ส่วนวัสดุที่ซื้อจะเป็นสิ่งของที่จำเป็นจริงเท่านั้น งบประมาณในการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้จึงตกอยู่ที่ศูนย์ฯ ละ ๒ – ๓ หมื่นบาท โดยสำนักงานโครงการส่วนพระองค์ ฯ เป็นฝ่ายสนับสนุนค่าใช้จ่าย

การก่อสร้างดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็วและราบรื่น ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ เสริมด้วยการจัดให้มีการแข่งขันกันก่อสร้างของแต่ละชุดปฏิบัติการ ประกอบกับการกำกับดูแลและติดตามงานอย่างใกล้ชิด และที่สำคัญเราพร้อมใจกันกำหนดเป้าหมายร่วมกันว่า ทุกศูนย์การเรียนรู้จะต้องสร้างเสร็จ ภายในวันที่ ๒ เมษายน เพื่อเป็นของขวัญในวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระองค์ท่าน งานจึงสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดีทุกศูนย์การเรียนรู้

แต่การก่อสร้างกลับไม่ใช่ปัญหาใหญ่ของศูนย์การเรียนรู้ หากเป็นการคัดเลือกครูจะไปอยู่ในขั้นแรกนั้นสำคัญยิ่งกว่า เพราะครูจะต้องมีใจรัก มีความประพฤติดี เข้ากับประชาชนได้ ในขณะที่ศูนย์การเรียนรู้ทั้ง ๗ แห่ง ประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยไม่ได้เลย การเรียนการสอนในขั้นแรก จึงต้องอาศัยครูเก่าที่มีประสบการณ์ มีความสมัครใจที่จะขึ้นไปสร้างเกียรติประวัติร่วมกัน อีกทั้งต้องจัดลามาเพื่อช่วยเหลือครูไปด้วยหนึ่งคน พร้อมกับลุงใจหาครูเด็กหนุ่มสาวที่มีความรู้ความประพฤติดี ขึ้นไปอยู่ประจำอีกจำนวนหนึ่ง ขณะเดียวกันผู้บังคับบัญชาก็ต้องมีจิตวิญญูสร้างแรงจูงใจ ติดตามผลให้กำลังใจใกล้ชิดอย่างต่อเนื่อง ทุกอย่างจึงสำเร็จสมบูรณ์

แล้วในเดือนธันวาคม ๒๕๔๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ก็ได้เสด็จ ทรงงานที่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลอตอเป็นปฐมฤกษ์ อีกทั้งยังเป็นการเสด็จ โดยการทรงพระดำเนินจากบ้านห้วยโป่ง เข้าสู่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลอตอ ใช้เวลาประมาณ ๓ ชั่วโมง ยังความปลาบปลื้มเป็นที่สุด แก่ชุมชนบ้านเลอตอ ครู นักเรียน และทีมงานชุดปฏิบัติการที่ได้ร่วมกันก่อสร้างศูนย์การเรียน ตามพระราชดำริฯ ทั้ง ๗ แห่ง

ต่อมาในปี ๒๕๔๖ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสดำเนินการก่อสร้างศูนย์การเรียน อีก ๒ แห่ง

- ศกร.ตชด. บ้านวะกะเลเี๊ะ ต.แม่ต๋น อ.แม่ระมาด จ.ตาก

- ศกร.ตชด. บ้านเลอะสุคี ต.แม่ต๋น อ.แม่ระมาด จ.ตาก

และอีก ๒ แห่ง ปี ๒๕๔๗

- ศกร.ตชด. บ้านเลโพเด ต.แม่ะหลวง อ.ท่าสองยาง จ.ตาก

- ศกร.ตชด. บ้านดินดอย ต.แม่หละ อ.ท่าสองยาง จ.ตาก

โดยทุกศูนย์การเรียนล้วนสร้างเสร็จใน ๒ เมษายน ของทุกปี

เมื่อข้าพเจ้าได้รับการแต่งตั้งเป็น รองผู้บังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๓ ในปี ๒๕๔๗ ก็ได้ร่วมสำรวจพื้นที่และมอบหมายให้หน่วยรองก่อสร้างศูนย์การเรียนในพื้นที่ จ.เชียงใหม่ และ แม่ฮ่องสอน อีก ๕ แห่ง โดยใช้รูปแบบที่ดำเนินการในพื้นที่ จ.ตาก คือ

- ศกร.ตชด. บ้านพะกะเซ

(โรงเรียน ตชด.รางวัลอินทிரาคานธิ์)

- ศกร.ตชด. บ้านผาแดง

(โรงเรียน ตชด.ท่านผู้หญิงประไพ ศิวะโกเศศ)

- ศกร.ตชด. บ้านโกแประ

- ศกร.ตชด. บ้านปอหม้อ

- ศกร.ตชด. บ้านจอบร้าคี

(โรงเรียน ตชด.๙๐๕)

จนเมื่อปี ๒๕๕๗ เมื่อข้าพเจ้าได้ดำรงตำแหน่ง รองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน รับผิดชอบงานกิจการพลเรือน รวมทั้งงาน โรงเรียน ตชด.ในระดับนโยบาย ก็ได้มอบหมายแนวทางกับหน่วยรอง ให้สำรวจพื้นที่ห่างไกลอันเป็นจุดบอดทางการศึกษา แล้วให้สร้างศูนย์การเรียนรู้ขึ้น เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาควบคู่ไปกับมิติทางด้านความมั่นคงของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน โดยมีแนวพระราชดำริเป็นหลักนำ

และเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๙ พระองค์ท่านได้เสด็จ ทรงงานที่ ศูนย์การเรียนรู้ บ้านคีรีล้อม ต.ช้างแรก อ.บางสะพานน้อย จ.ประจวบคีรีขันธ์ ข้าพเจ้าได้ไปกำกับดูแลเตรียมความพร้อมและร่วมรับเสด็จ และที่โรงเรียนนี้เองที่พระองค์ท่านได้ตรัสทักข้าพเจ้าในโอกาสแรกว่า

“นายช่างสร้างโรงเรียน ก็มา”

ยังความปลาบปลื้มแก่ข้าพเจ้า อย่างหาที่สุดมิได้

ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

* พล.ต.ท. เทพ อมรโสภิต :
อดีตรองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

บ้านดอนมหาวัน ต.สบโขง อ.เชียงของ จ.เชียงราย คือหมู่บ้าน ที่ตั้งโรงเรียน
ตชด.แห่งแรกของประเทศ “ โรงเรียน ตชด.บำรุงที่ ๑ ” จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๗ มกราคม
พ.ศ.๒๔๙๙

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๐๖ คือ วันที่โรงเรียนมีความพร้อมและได้รับการ
มอบโอนไปสู่ความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ นับถึงปัจจุบันเวลาผ่านไปถึง ๖๐ ปี แต่
ความรัก ความผูกพันของผู้คนในหมู่บ้าน กับ ตชด. กลับมีเคยเสื่อมคลาย

สัมพันธภาพในฐานะโรงเรียนในหน้าประวัติศาสตร์ของ ตชด. เริ่มกลับมาเชื่อมโยง
อย่างเป็นทางการอีกครั้ง เมื่อศิษย์เก่า ตชด. ๒ คนแรก ในวัย ๗๗ ปี และ ๗๔ ปี ได้
มีโอกาสเฝ้ารับเสด็จฯ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓ ณ ศูนย์การเรียนรู้ ตชด.บ้าน
จะนู ต.ห้วยชมภู อ.เมือง จ.เชียงราย

โรงเรียนบ้านดอนมหาวัน จึงตั้งได้หวนคืนสู่เหย้า เป็นโรงเรียนในโครงการพัฒนา
เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ภายใต้ร่มพระบารมี สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แต่นั่นมา

คืนสู่เหย้า
ใต้ร่มพระบารมี

ทัศนาวรรณ คำต๋อ

คืนสู่เหย้าใต้ร่มพระบารมี

ทัศนาวรรณ์ คำดี *

ณ หมู่บ้านเล็กๆในจังหวัดเหนือสุดของประเทศไทย มีโรงเรียนแห่งหนึ่งซ่อนตัวอยู่ท่ามกลางหุบเขาริมฝั่งแม่น้ำโขง ซึ่งตลอดระยะเวลา ๖๗ ปีที่เปิดทำการเรียนการสอน หากมีใครคนพื้นถิ่นดั้งเดิมแล้ว ก็แทบจะไม่มีใครรู้ว่าโรงเรียนในหมู่บ้านชายขอบอันเป็นที่ตั้งของสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ ๔ แห่งนี้ จะเป็นต้นกำเนิดของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

โรงเรียนนี้คือ โรงเรียนบ้านดอนมหาวัน ตั้งอยู่เลขที่ ๙๙ หมู่ที่ ๙ ต.เวียง อ.เชียงของ จ.เชียงราย ซึ่งเป็นโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนแห่งแรกของประเทศไทย ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๗ มกราคม พ.ศ.๒๕๔๙ โดยกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต ๕ ค่ายดาราธรรมิ อ.แม่ริม จ. เชียงใหม่ และให้ชื่อโรงเรียนที่ก่อตั้งครั้งแรกว่า “โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบำรุงที่ ๑” ครูใหญ่คนแรกคือ พลฯ ทอง ยอดเพชร

หลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอนในสังกัด ดชด.ได้เพียง ๗ ปี ก็ได้โอนให้กับกระทรวงศึกษาธิการเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๖ และจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการนับแต่นั้นมา โดยมีชื่อใหม่ว่า “โรงเรียนบ้านดอนมหาวัน” ปัจจุบันสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๒ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสมารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และด้วยความที่เป็นสายเลือดครู ดชด. มีความผูกพันกับ ดชด.มาตั้งแต่วัยเล็กๆ

เมื่อรู้ว่าได้มาเป็นครูใหญ่โรงเรียน ดชด. แห่งแรกของประเทศไทย ข้าพเจ้าจึงได้พยายามบอกเล่าเรื่องราว ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนให้ผู้คนได้รับทราบด้วยความภาคภูมิใจ

โดยไม่คิดเลยว่าจากความพยายามเล็กๆในครั้งนี่ จะนำมาซึ่งสิ่งที่ไม่คาดคิด และเป็นเหตุการณ์ที่สร้างความประทับใจอย่างหาที่สุดไม่ได้ นั่นคือการที่ได้รับโอกาส

จากมูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพระราชูปถัมภ์ฯ ให้นำนักเรียนคนแรก
ของโรงเรียน คือ คุณตา บุญศรี คำตัน (เลขประจำตัว ๑) นักเรียนคนที่สอง
คือ คุณยาย จันทรสม คำตัน (เลขประจำตัว ๒) และ คุณยาย โสภา สืบสมบัติ
ทายาทของครูใหญ่คนแรก (พลยทอง ยองเพชร) เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท สมเด็จพระ
พระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ใน
วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓ ณ ศูนย์การเรียนรู้ ดชด.บ้านจะนู ต.ห้วยชมภู
อ.เมือง จ.เชียงราย

ข้าพเจ้ายังจำเหตุการณ์ในวันนั้นได้ไม่ลืมเลือน เราทั้ง ๔ คนได้มีโอกาสถวาย
งานเล่าเรื่องราวของโรงเรียนบ้านดอนมหวานให้พระองค์ได้รับทราบอย่างใกล้ชิด ทรง
มีพระราชปฏิสันถาร ซักถามพวกเรา อย่างไม่ถือพระองค์ นับเป็นพระมหากุณคุณ
อย่างหาที่สุดมิได้

หากถามความรู้สึก ณ วินาทีนั้น ทุกคนต่างตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า รู้สึกปลื้ม
ปิติและสำนึกในพระมหากุณคุณของพระองค์อย่างที่สุด หลังจากเข้าเฝ้ารับเสด็จฯ
ข้าพเจ้าได้นำภาพแห่งความทรงจำที่มูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ฯ ได้บันทึก
ไว้ นำไปมอบให้กับคุณตาและคุณยาย นับจากนั้นเป็นต้นมา ทุกครั้งที่ตาบุญศรีกับ
ยายจันทรสมได้พบเจอเพื่อนบ้าน ท่านทั้งสองก็มักจะนำภาพมาให้ดูและเล่าเหตุการณ์
ประทับใจในวันนั้นให้ฟังเสมอ ด้วยสีหน้าและแววตาที่คลอไปด้วยน้ำตาแห่งความปลื้ม
ปิติ และใน วันนี้ ด้วยวัยที่ร่วงโรย ถึงแม้คุณตาบุญศรีจะมีปัญหาด้านสายตาที่มอง
เห็นไม่ชัด แต่ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าไปเยี่ยมคุณตามักจะบอกว่า ถึงสายตาของตาจะมอง
เห็นไม่ชัด แต่ภาพในวันนั้นยังคงชัดเจนในความทรงจำอยู่เสมอ

แม้ว่าปัจจุบัน โรงเรียนของเราไม่ได้สังกัดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
แล้วก็ตาม แต่ตลอดระยะเวลาหกสิบกว่าปีที่ผ่านมา ชุมชนบ้านดอนมหวานก็ไม่เคย
ลืมเลือนเลยว่า กำเนิดของเราคือโรงเรียน ดชด. และคาดหวังเสมอว่า จะได้มีโอกาส
รับใช้และสนองงานแต่เจ้าฟ้าผู้ทรงมีพระคุณต่อโรงเรียน ดชด.อีกสักครั้ง

ในที่สุดด้วยความพยายามของคณะครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งจาก
ความช่วยเหลือจากมูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ฯ และต้นสังกัดอันได้แก่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต ๔ ความฝันของเราก็เป็นจริง
โดยเมื่อวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๕ ได้มีหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการ

ศึกษาขั้นพื้นฐาน แจ่มมาว่า สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระมหากรุณาทรงรับโรงเรียนบ้านดอนมหาวัน เข้าร่วมโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริ (กพด.)

นับเป็นความปลื้มปิติของโรงเรียนและชุมชนบ้านดอนมหาวันเป็นอย่างยิ่ง จากวันนั้นเราทุกคนต่างตั้งปณิธานไว้ว่า เราจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เพื่อสนองต่อพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงมีให้กับโรงเรียนของเรา และสำหรับข้าพเจ้าแล้วนั้น ข้าพเจ้าหวังไว้เสมอว่า เรื่องเล่าจาก ครูใหญ่คนล่าสุดของโรงเรียน ดชด.แห่งแรกสุด เรื่องนี้จะป็นเรื่องเล่าของชุมชนตลอดไป

* ทศนาวรรณ คำตื้อ

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนมหาวัน

ต้นกำเนิดจากสังกัดหนึ่ง แล้วโอนมาเติบโตกับอีกสังกัดหนึ่ง

หากความผูกพันในคำว่า “โรงเรียน ดชด.” ยังคงอยู่กับชุมชนมีรัฐดูแล

และสุดท้ายไม่ว่าจะอยู่สังกัดใด ก็กลับมารวมกันอีกครั้ง

ภายใต้กรอบโครงการตามพระราชดำริ กพด.

บทส่งท้าย :

ทศนาวรรณ คำตื้อ (ครูเตต) เป็นลูกครู ดชด. เกิดและโตที่เชียงของ รู้จักโรงเรียน ดชด.บ่ารุงที่ ๑ มาตั้งแต่เด็ก แม้ไม่เคยเข้าเรียน แต่สุดท้ายกลับได้มาเป็นครูใหญ่ที่นี่

พ่อบุญศรี คำตัน และ **แม่จันทร์สม (นวลใส) คำตัน** เป็นคนเชียงของตั้งแต่เกิด หลังจากจบจาก โรงเรียน ดชด.บ่ารุงที่ ๑ ก็ได้แต่งงานกัน เมื่อมีบุตรก็ได้เข้าเรียนที่ โรงเรียนบ้านดอนมหาวันแห่งนี้ ทั้งคู่ประกอบสัมมาชีพทำไร่ยาสูบและทำสวน อยู่ที่บ้านดอนมหาวันมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน

สู่ระดับสากล

Indira Gandhi Prize

เป็นรางวัลอันทรงเกียรติที่จัดขึ้นทุกปีเพื่อ มอบแก่บุคคลหรือองค์กรต่างๆที่
ตระหนักถึงความพยายามสร้างสรรค์ในการส่งเสริมสันติภาพระหว่างประเทศ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารีทรงรับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลอินทிரาคานธี ด้านสันติภาพ การลดอาวุธ
และการพัฒนาประจำปี ๒๕๕๗ จากนายเอพีเจ อับดุล กาลาม ประธานาธิบดีอินเดีย
เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๘ ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารี ได้พระราชทานเงินรางวัลอินทிரาคานธี เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนของโรงเรียน
ตชด. บ้านพะกะเซ ตำบลแม่ตั้น อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมพระราชทาน
นามว่า โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนรางวัลอินทிரาคานธี

มิตรภาพสองแผ่นดิน และการไขข้อสงสัยในใจท่านทูต คือเรื่องราวการ
เยือนถึงถิ่นของเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทย ๒ ท่านที่ได้นำคณะเยี่ยม
ชมโรงเรียน ตชด.รางวัลอินทிரาคานธี และให้การสนับสนุนโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเล็กๆ ที่ตั้งอยู่กลางขุนเขา ห่างไกลการ
คมนาคมแห่งนี้ จึงเป็นดั่งสายสัมพันธ์เชื่อมมิตรภาพ แห่งสองประเทศ ไทย — อินเดีย
ให้กระชับมันส์ไป

รางวัลอินทรี คานธี
ตอนที่ ๑ มิตรภาพสองแผ่นดิน

อรพิม วั่งปรีชา

รางวัลอินทรี คานธี

ตอนที่ ๑ มิตรภาพสองแผ่นดิน

อรพิม วังปรีชา *

ครั้งแรกที่ได้ยินชื่อ โรงเรียน ตชด.รางวัลอินทรี คานธี ข้าพเจ้านึกสงสัยถึงที่มาของชื่อโรงเรียนนี้ จนได้ทราบข้อมูลว่า สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้รับการทูลเกล้าถวายรางวัลอินทรี คานธี จากประธานาธิบดีสาธารณรัฐอินเดีย เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินรางวัลดังกล่าวเพื่อก่อสร้างอาคารเรียนของ โรงเรียน ตชด.บ้านพะกะเซ ต.แม่ตืน อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ พร้อมได้พระราชทานนามโรงเรียนใหม่ว่า “โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนรางวัลอินทรี คานธี”

เมื่อวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๒ ชพณฯ สัจจิตรา ดุราย (H.E. Mrs. Suchitra Durai) เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดีย ประจำประเทศไทยพร้อมคณะ ได้เดินทางมายัง โรงเรียน ตชด.รางวัลอินทรีคานธี โดยเฮลิคอปเตอร์ของหน่วยบินตำรวจเชียงใหม่ เพื่อมาเยี่ยมชมกิจการของโรงเรียน และหลังจากที่ได้รับฟังการบรรยายสรุป พร้อมเยี่ยมชมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนแล้วก็ได้รับประทานอาหารกลางวันที่โรงเรียน

ระหว่างการรับประทานอาหาร ท่านเอกอัครราชทูตฯ ได้พูดถึงความประทับใจที่ โรงเรียน ดชด.รางวัลอินทิตรา คานธี มีส่วนช่วยเหลือชุมชนที่อยู่ห่างไกลซึ่งขาดปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในชีวิต และท่านเห็นว่ารูปแบบการดำเนินกิจการของ โรงเรียน ดชด. นับเป็นตัวอย่างที่ดีมากในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในถิ่นทุรกันดาร

จากนั้นในวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๕ ข้าพเจ้าได้รับการติดต่อจากเลขานุการท่านกงสุลอินเดียประจำเชียงใหม่ว่า ท่านเอกอัครราชทูตอินเดียฯ จะครบวาระการดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตฯ ประจำประเทศไทย ในสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๕ นี้ และท่านมีความประสงค์ที่จะมาเยี่ยม โรงเรียน ดชด.รางวัลอินทิตรา ก่อนจะเดินทางกลับ และหลังจากที่ได้กำหนดวันเยี่ยมโรงเรียนเรียบร้อยแล้ว กลับปรากฏว่าสภาพอากาศที่เชียงใหม่ในช่วงนั้นมีฝนตกติดต่อกันหลายวัน ไม่สะดวกแก่การเดินทางไปโรงเรียน จึงได้ปรับแผนมาเป็นการรับ-มอบโต๊ะเก้าอี้สำหรับโรงเรียน ในวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓ แทน

ในวันรับมอบนั้นฯ พณฯ สจุติรา ตูราย ได้กล่าวตอบรับมีใจความตอนหนึ่งว่า ท่านรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่รัฐบาลอินเดียมีส่วนร่วมในการก่อตั้งโรงเรียนนี้ผ่านการถวายรางวัลอินทิตรา คานธี แต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเป็นเกียรติที่รัฐบาลอินเดียได้ดำรงความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องกับ โรงเรียน ดชด.แห่งนี้ ผ่านทางสถานทูตอินเดียประจำประเทศไทย และสถานกงสุลอินเดียจังหวัดเชียงใหม่ และท่านยังกล่าวชื่นชมครู ดชด.ที่ได้ทำหน้าที่สอนหนังสือพร้อมกับดูแลพัฒนาชุมชนไปด้วย

ในการนี้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสมอบกระเป่าถือประยุกต์จากเสื้อผ้าทอگی๊วของชนเผ่ากะเหรี่ยงหมู่บ้านพะกะเซ ด้วยความตั้งใจว่าเมื่อท่านพ้นวาระหน้าที่ในประเทศไทยแล้ว จะได้มีสิ่งของที่มาจากชุมชน โรงเรียน ดชด.รางวัลอินทิตรา คานธี เป็นที่ระลึก ท่านเอกอัครราชทูตฯ ดูจะพอใจและยินดีมาก เมื่อได้ทราบที่มาของผ้าทอผืนนี้ รวมทั้งข้อมูลเพิ่มเติมที่ว่าผ้าผืนนี้เป็นฝีมือการทอของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียน ดชด.รางวัลอินทิตรา คานธี ประดับฟูห้อยที่ทำจากไหมย้อมสีม่วงอันเป็นสีประจำพระองค์

ท่านตั้งใจจะถือกระเป๋าใบนี้ในวันที่จะเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทกราบบังคม
ทูลลา

ช่วงสายของวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๕ ข้าพเจ้าได้รับโทรศัพท์จากท่าน
ผู้ช่วยทูตอินเดีย แจ้งว่าท่านเอกอัครราชทูตฯ ต้องการจะพูดสายด้วย เมื่อข้าพเจ้ารับ
สายท่านเอกอัครราชทูตฯ เล่าด้วยน้ำเสียงสดใสว่าเมื่อสามวันที่แล้ว ท่านได้ถือกระเป๋า
ใบดังกล่าว ไปในการเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทกราบบังคมทูลลา สมเด็จพระกนิษฐา
ธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และได้กราบบังคม
ทูลว่าผ้าทอกระเป๋าใบนี้มาจากหมู่บ้านพะกะเซ เป็นฝีมือการทอของผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียน ดชด.รางวัลอินทिरา คานธี

และท่านยังเล่าให้ข้าพเจ้าฟังต่ออีกว่า สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทอดพระเนตรแล้วทรงโปรดมาก และได้ทรงถ่ายรูปท่านเอกอัครราชทูตฯ กับกระเป๋าวัวด้วย

ข้าพเจ้าฟังแล้วเกิดความปลื้มปิติในใจมาก กระเป๋าวัวนั้นคือการเดินทางของผ้าทอผืนเล็กๆ จากหมู่บ้านห่างไกลทุรกันดาร ผ้าทอซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมีคุณค่าในวิถีชีวิตพี่น้องชาวกะเหรี่ยง ได้เป็นเสมือนตัวแทนนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนรอบ โรงเรียน ตชด. รามวัลอินทิรา คานธี ได้มาอยู่ต่อหน้าพระพักตร์พระองค์ผู้ทรงมีพระเมตตาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินรางวัลเพื่อก่อสร้างโรงเรียน และอยู่ต่อหน้าผู้แทนรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดีย ประเทศต้นกำเนิดของรางวัลอินทิรา คานธี พร้อมกันในโอกาสนี้ กระเป๋าวัวทอใบนี้ได้ทำหน้าที่เสมือนสายสัมพันธ์กระชับแน่นระหว่างมิตรภาพของสองแผ่นดินโดยแท้ การที่ท่านเอกอัครราชทูตถือกระเป๋าวัวใบนี้ย่อมสื่อถึงความหมายที่แฝงไว้อย่างลึกซึ้งว่า ท่านให้ความสำคัญกับโรงเรียนและชุมชนรอบโรงเรียน ตชด. รามวัลอินทิรา คานธี รวมกับความเคารพนับถือชื่นชมในพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

รางวัลอินทรี กาณธี
ตอนที่ ๒๒ ไช้ข้อสงสัยในใจท่านกูด

อรพิม วั่งปรีชา

รางวัลอินทรีรา คานธี

ตอนที่ ๒ ไขข้อสงสัยในใจท่านทูต

หลังจากฯพณฯ สุจิตรา ดุราย อดีตเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทยพ้นวาระการดำรงตำแหน่งในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๕ แล้ว สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทยได้ต้อนรับท่านเอกอัครราชทูตท่านใหม่คือ ฯพณฯ นาเกช ซิงห์ (H.E. Mr.Nagesh Singh)

วันที่ ๓ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๖ เป็นวันที่ข้าพเจ้าและเลขาฯ การของท่านกงสุลอินเดียประจำเชียงใหม่เริ่มการประสานงานกัน เรื่องท่านเอกอัครราชทูตท่านใหม่มีความประสงค์เยี่ยมชม โรงเรียน ดชด. รางวัลอินทรีรา คานธี ระหว่างที่ท่านปฏิบัติภารกิจในเชียงใหม่เดือน มกราคม ๒๕๖๖ และได้ข้อสรุปลงตัวคือวันเสาร์ที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งตรงกับวันเด็กแห่งชาติ

วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๖ เวลา ๑๑.๑๕ น. ฯพณฯ นา เกช ซิงห์ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐอินเดียประจำประเทศไทยพร้อมคณะเดินทางถึง โรงเรียน ดชด.รางวัลอินทรีรา คานธี โดยเฮลิคอปเตอร์ของหน่วยบินตำรวจเชียงใหม่ และเนื่องจากเดินทางไปถึงเป็นเวลาใกล้เที่ยง คณะจึงจะรับประทานอาหารกลางวันก่อน

ขณะที่ยืนกันอยู่ที่หน้าประตูก่อนเข้าห้องรับประทานอาหาร ท่านเอกอัครราชทูตฯ ได้ถามคำถามแรกกับข้าพเจ้าว่า **โรงเรียนนี้สูงจากระดับน้ำทะเลเท่าไร** ซึ่งนั่นทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจมาก เพราะเวลานำคณะอื่น ๆ มาเยี่ยมโรงเรียนก็ไม่เคยมีใครถามคำถามนี้ ข้าพเจ้าต้องหันไปถามครูใหญ่จึงได้คำตอบ ท่านเอกอัครราชทูตฯ พักหน้ารับเมื่อข้าพเจ้าเรียนท่านว่าโรงเรียนตั้งอยู่บนความสูงประมาณ ๑,๒๐๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล

ระหว่างรับประทานอาหารกลางวัน คณะได้พูดคุยกันในเบื้องต้นเรื่องงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในภาคเหนือกับชุมชนที่ตั้งของโรงเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นชุมชนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ บนภูเขาสูงใกล้แนวเขตชายแดน จากนั้นท่านเอกอัครราชทูตฯ และคณะได้ฟังบรรยายสรุปประวัติความเป็นมาและการดำเนินกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน เมื่อฟังจบท่านเอกอัครราชทูตได้กล่าวว่า รู้สึกเป็นเกียรติที่ได้มาเยี่ยม โรงเรียน ดชต.รางวัลอินทिरา คานธีแห่งนี้ และชื่นชมในการที่ทุกฝ่ายได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร รวมทั้งนำการศึกษามาเชื่อมโยงเข้ากับการพัฒนาชุมชนทุกด้านอย่างเป็นระบบแบบองค์รวม

ท่านเอกอัครราชทูตยังกล่าวถึงความรู้สึกของท่านซึ่งข้าพเจ้าประทับใจมาก ท่านเล่าว่าเมื่อครั้งสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓ นั้น ๗พลฯ เอกอัครราชทูตฯ ดำรงตำแหน่ง Chief of protocol ประจำกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐอินเดีย และท่านเป็นผู้ประสานงานการจัดเครื่องบินพระที่นั่งและการเดินทางถวาย ระหว่างที่ประทับอยู่ในอินเดีย

ตอนนั้นท่านเอกอัครราชทูตฯ นึกสงสัยอยู่ในใจว่าทำไมจึงเสด็จไปแต่เมืองที่อยู่บนภูเขาสูงๆ เช่น เมืองไฮเดอราบัด (Hyderabad) บนที่ราบสูงเดคข่านทางตอนใต้ของอินเดีย, เมืองเดห์ราดุน (Dehradun) ที่อยู่บริเวณเชิงเทือกเขาหิมาลัย หรือเมืองไนนิताल (Nainital) ซึ่งอยู่บนเทือกเขาหิมาลัย สูง ๒,๐๘๔ เมตรเหนือระดับน้ำทะเล ที่เมืองไนนิतालนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า ฯ เสด็จพระราชดำเนินไปยังหอดูดาวเทวสถลโดยรถยนต์พระที่นั่งไปตามทางพื้นราบแล้วลัดเลาะขึ้นไปตามภูเขาสูงชัน บางช่วงคดเคี้ยวและแคบ ใช้เวลาเดินทางไปและกลับเกือบ ๘ ชั่วโมง

เมืองเหล่านั้นไม่ใช่เมืองที่มีความเจริญหรือมีขนาดใหญ่เทียบเท่ากรุงนิวเดลี (New Delhi) เมืองหลวงของอินเดีย, ไม่ใช่เมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ หรือมีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เช่นเมืองมุมไบ (Mumbai), ไม่ได้มีความทันสมัยทางเทคโนโลยีเช่นเมืองบังคาลอร์ (Bangalore) ที่ได้รับฉายาว่าเป็นซิลิคอนวัลเลย์แห่งอินเดีย แต่วันนี้ที่ท่านเอกอัครราชทูตได้มีโอกาสมาเยี่ยม โรงเรียน ดชด. รางวัลอินทรีรา คานธี ท่านเข้าใจอย่างลึกซึ้งแล้วว่าเหตุใด

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงเสด็จไปแต่เมืองที่อยู่บนภูเขาสูง

“ now I know.... ”

เป็นถ้อยคำที่ท่านเอกอัครราชทูตฯ กล่าวออกมาซึ่งสร้างความประทับใจให้กับข้าพเจ้ามาก ทั้งน้ำเสียงและท่าทางเต็มเปี่ยมไปด้วยความเคารพนับถือและชื่นชม ถึงการที่ทรงมีพระราชอุตสาหะและตั้งพระทัยมั่น ในพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในถิ่นทุรกันดาร แม้กระทั่งการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศ ยังเป็นการเสด็จฯ ทอดพระเนตรสิ่งต่างๆ ในภูมิภาคที่มีความสูงเช่นเดียวกับชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ที่พระองค์ทรงมีโครงการพัฒนาแบบบูรณาการ เพื่อทรงนำข้อมูลและศาสตร์แขนงต่างๆ รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ทอดพระเนตรมาเป็นแนวทาง ดำเนินงานโรงเรียน ดชด.

และตอนนี้ข้าพเจ้าก็เข้าใจแล้วเช่นกันว่า ทำไมคำถามแรกที่ท่านเอกอัครราชทูตฯ ถามข้าพเจ้าจึงเป็นคำถามว่า โรงเรียน ดชด. รางวัลอินทรีรา คานธี อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลเท่าไร

ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาพระราชทานเงินรางวัลอินทรีฯ คานธี เพื่อก่อสร้างโรงเรียนแห่งนี้ เปรียบเสมือนศูนย์กลางการพัฒนาช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ชนบทห่างไกลที่ขาดปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ภาพการเสด็จพระราชดำเนินทรงงานและเยี่ยมราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารนั้น พสกนิกรชาวไทยเราได้เห็นและประทับใจอยู่แล้ว การที่ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลอินทรีฯ คานธี นั้น แสดงให้เห็นว่าพระเกียรติยศด้านการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นแบบยั่งยืนของพระองค์ เป็นที่ประจักษ์แจ้งและได้รับการยอมรับยกย่องชื่นชมในระดับนานาชาติด้วยเช่นกัน

ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

**อรพิม วังปรีชา*

กรรมการมูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนฯ

ราษฎรในหมู่บ้านริมฝั่งโขง เขตจังหวัดอุบลราชธานี ฝ้ารับเสด็จ
๑๐ เมษายน ๒๕๓๕

วิธีการเสด็จ ฯ ไป โรงเรียน ตชด.

เพราะได้ทรงมีโอกาสตามเสด็จ ฯ ไปในถิ่นทุรกันดารมาตั้งแต่องค์ทรงพระเยาว์ ทรงพบเจอความยากลำบากในการสัญจร ทรงพบเห็นความทุกข์ยากด้วยพระองค์เอง ต้องไปให้ถึง เพื่อที่จะได้เห็น จึงน่าจะอยู่ในพระทัยตลอดมา

และนี่เองคือคำตอบว่าทำไมพระองค์ท่านจึงเสด็จฯ ไป โรงเรียน ตชด.มากกว่า ผู้ใด ถึงปัจจุบันได้เสด็จฯ ไป โรงเรียน ตชด.แล้วรวม ๑,๑๑๑ ครั้ง ใช้เวลา ๔๐ ปี ด้วยหลักการที่ว่าจะต้องไปให้ถึงเพื่อให้เห็น จึงทำให้การเสด็จฯ ในช่วง ๑๐ ปีแรก เป็นการเสด็จฯ ตามสภาพการสัญจรจริง คือ

ประทับรถพระที่นั่งชนดิวิบาก เพราะเป็นถนนล้าลอง

ประทับเรือล่องไปตามลำน้ำ เพราะไม่มีถนนให้ไป

ทรงพระดำเนินขึ้นเขาลงห้วย เพราะเส้นทางเดียวที่ไปได้ คือทางเดินป่า

ในช่วง ๑๐ ปีแรกของการเสด็จ ฯ (พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๓๖) จึงเป็นการเสด็จฯ เพื่อเก็บข้อมูล หลังจากนั้นในปี พ.ศ.๒๕๓๗ ได้ทรงเสด็จฯ โดยเฮลิคอปเตอร์ตลอดมา เพื่อให้การส่งเสริม ขยายผล ติดตามงาน แก้ไขปัญหา ในแต่ละพื้นที่ เป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

จากการเสด็จ ฯ เฉลี่ยปีละ ๑๐ โรง ในช่วง ๑๐ ปีแรก จึงกลายมาเป็นการเสด็จ ฯ เฉลี่ย ปีละ ๓๔ โรง ในปัจจุบัน

ตลอดทั้งสองช่วงเวลาแห่งการเสด็จฯ ต่างก็มีเรื่องเล่าขานจากผู้ที่เกี่ยวข้องมากมาย ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องที่น่าประทับใจ แต่กระนั้นก็มีบางเรื่องที่สร้างความประหลาดใจได้ไม่น้อย.....

ลงเรือล่อง กองลำโขง

โรงเรียน ดชด.บ้านปากลา ต.นาโพธิ์กลาง อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๐๕ แรกเริ่มมีนักเรียนรวม ๓๐ คน ปัจจุบัน (๒๕๖๖) มีนักเรียน ๖๘ คน เป็นโรงเรียนที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มากที่สุด รวม ๙ ครั้ง โดยการเสด็จฯ สองครั้งแรก เป็นการเสด็จฯ ทางเรือตามลำน้ำโขง

บ้านปากลา ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๘ เป็นหมู่บ้านชายแดนริมฝั่งโขง ฝั่งตรงข้ามคือบ้านห้วยเตือ แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และด้วยความที่เป็นหมู่บ้านริมโขง การสัญจรหลักจึงเป็นการเดินทางทางเรือหรือไม่ก็ต้องเดินป่า

คนแก่คนเฒ่าได้เล่าให้ฟังว่า แต่ก่อนบ้านปากลากับบ้านห้วยเตือฝั่งลาว ล้วนเป็นญาติพี่น้องกัน ไปมาหาสู่กันเป็นประจำ นักเรียน โรงเรียน ดชด.บ้านปากลาในระยะแรกๆ ก็มาจากบ้านห้วยเตือส่วนหนึ่ง พอถึงวันครูและวันเด็ก ทั้งนักเรียนและผู้ปกครองทางฝั่งห้วยเตือต่างข้ามมาร่วมงานอย่างอบอุ่น จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบภายในประเทศลาว ความสัมพันธ์แบบบ้านพี่เมืองน้องก็ต้องจืดจางลง

นงคราญ คำดี (หนูเปรม) เกิดที่บ้านปากลา บ้านเกิดติดกับรั้วโรงเรียนด้านทิศเหนือ เปรมและพี่น้องทุกคนเรียนที่ โรงเรียน ดชด.บ้านปากลา แม่ของเปรมก็เรียนที่ โรงเรียน ดชด.บ้านปากลา ปัจจุบันลูกของเปรมก็เรียนอยู่ที่ โรงเรียน ดชด.บ้านปากลา เปรมรับเสด็จฯ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่อายุชั้น ป.๔ เป็นนักเรียนทุนในพระราชานุเคราะห์ สอบเป็นครู ดชด.คุรุทายาทได้ ปัจจุบันกลับมาสอนอยู่ที่ปากลา

ความผูกพันชนิดฝังรากลึกเช่นนี้ ย่อมสะท้อนคุณค่าที่น่าจดจำเป็นอย่างยิ่ง

.....เสียงเด็กๆ ทักทายเสียงชัดเจน

“ สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ “

สร้างความสดชื่นให้กับข้าพเจ้า

เด็กเหล่านี้จะต้องมีอนาคตที่ก้าวหน้า

พร้อมที่จะเลี้ยงตัวเอง เป็นที่พึ่งของครอบครัว สร้างชุมชน

นำประเทศให้ก้าวสู่นาคตอย่างมั่นคง

และพร้อมจะร่วมมือกับชุมชนระหว่างประเทศ.....

(บทพระราชนิพนธ์ ในหนังสือ

“ ๖๐ ปี โรงเรียน ดชด. “๒๓ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๙)

นักเรียนบ้านปากลา

นงคราญ คำดี

นักเรียนบ้านปากลา

นงคราญ คำดี

ข้าพเจ้า ด.ต.หญิง นงคราญ คำดี ตำแหน่ง ผบ.หมู่ กก.ตชด.๒๒ ทำหน้าที่ ครูผู้สอน โรงเรียน ตชด.บรจพพันบ้านปากลา (ชื่อเดิม โรงเรียน ตชด.บ้านปากลา) ข้าพเจ้าได้มีโอกาสนในการรับเสด็จสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งแรกตอนเป็นนักเรียนชั้น ป.๔ ซึ่งพระองค์ท่านทรงห่วงใยในความเป็นอยู่ของนักเรียนและชาวบ้านปากลา จึงเสด็จเยี่ยมต่อเนื่อง ๓ ปีซ้อน (ปี ๒๕๓๕, ๒๕๓๖, ๒๕๓๗)

และเมื่อข้าพเจ้าเรียนจบก็ได้มาเป็นครู ตชด. ที่ โรงเรียน ตชด.บ้านปากลา แห่งนี้

ตลอดระยะเวลา ๓๐ ปี ที่ข้าพเจ้าได้เห็นพระองค์ท่านเสด็จ ตั้งแต่ครั้งข้าพเจ้ายังเป็นเด็กนักเรียนจนถึงปัจจุบัน พระองค์ท่านไม่เคยแสดงออกให้เห็นว่าทรงเหน็ดเหนื่อยแม้แต่น้อย ยิ่งเมื่อตอนเด็กๆ ตะเบ็งเสียงทักทายดังก้องกังวานว่า

“ สวัสดิ์ครับ...สวัสดิ์ค่ะ ”

พระองค์จะทรงยิ้มสรรวลอยอย่างมีความสุขในแทบจะทันที และเมื่อพระองค์ทรงทราบข้อมูลต่างๆจากการถวายรายงานของครูใหญ่ ถึงความก้าวหน้าในด้านพัฒนาการของเด็กนักเรียนในด้านที่ประสบความสำเร็จ พระองค์ท่านจะทรงปีติยินดีอย่างเห็นได้ชัด แต่ในเรื่องใดที่ยังเป็นปัญหาพระองค์ก็จะทรงซักถาม ติดตาม และทรงคิดหาแนวทางในการแก้ปัญหาในทันที

การเสด็จ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จเยี่ยม โรงเรียน ตชด.บ้านปากลา เป็นครั้งแรก พระองค์ท่านเสด็จ ทางเรือจากบ้านดงนา เนื่องจากบ้านปากลาเป็นพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดาร มีแต่เส้นทางเดินเท้าเท่านั้น ทำให้การเดินทางเข้าออกหมู่บ้านที่สะดวกและรวดเร็ว คือ

ทางเรือ ซึ่งในปีนั้น ข้าพเจ้าอายุเพียง ๑๐ ปี ด้วยความเป็นเด็กจึงอยากรู้อยากเห็นว่าพระองค์ท่านเป็นใคร ตอนนั้นข้าพเจ้าเรียนอยู่ชั้น ป.๔ เป็นการรับเสด็จครั้งแรกความรู้สึกในตอนนั้นตื่นเต้น หัวใจเต้นถี่ และดีใจเป็นที่สุด

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ.๒๕๓๖ พระองค์ท่านเสด็จ ฯ ทางเรืออีกครั้ง จากบ้านสำโรง ต.เหล่างาม อ.โพธิ์ไทร คราวนี้ไม่ใช่เพียงการเสด็จมาทรงเยี่ยมตามปกติ แต่ครั้งนี้พระองค์ท่านได้นำโอกาสทางการศึกษามาให้ด้วย เพราะปีนี้เป็นปีแรกที่พระองค์ทรงรับนักเรียนจาก โรงเรียน ดชด.บ้านปากลา เป็นนักเรียนในพระราชานุเคราะห์

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๗ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ต่อเนื่องเป็นครั้งที่ ๓ ทุกครั้งที่พระองค์ท่านเสด็จฯ ข้าพเจ้าก็ยังคงตื่นเต้นและดีใจเสมอ ซึ่งในครั้งนี้เป็นครั้งที่สำคัญมากสำหรับข้าพเจ้า ซึ่งในตอนนั้นเรียนอยู่ชั้นป.๖ มีโอกาสได้ถวายรายงานกิจกรรมสหกรณ์ต่อหน้าพระพักตร์ นับว่าเป็นความภาคภูมิใจของข้าพเจ้าและครอบครัวเป็นอย่างยิ่งที่ได้ทำหน้าที่อันสำคัญนี้

การเสด็จฯ มาที่บ้านปากลาของพระองค์ท่าน ได้ทรงนำโอกาสทางการศึกษาที่ยิ่งใหญ่มามอบให้กับเด็กในถิ่นทุรกันดารห่างไกล ได้ทรงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นับแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๕ เป็นต้นมา ชาวบ้านปากลาจึงเริ่มได้รับทราบข่าวสารและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของลูกหลานตน โดยการออกไปศึกษาต่อที่โรงเรียนภายนอกหมู่บ้าน ในปี พ.ศ.๒๕๓๖ จึงปรากฏเหตุการณ์ นักเรียนจากหมู่บ้านปากลา รุ่นแรก ได้ไปศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนภายนอกหมู่บ้าน จำนวน ๒ คน

ส่วนข้าพเจ้าเป็นรุ่นที่ ๒ ของบ้านปากลา ที่มีโอกาสได้ออกไปศึกษาต่อ โดยการเดินทางในสมัยนั้นข้าพเจ้าต้องโดยสารทางเรือจากบ้านปากลา แล้วจึงไปขึ้นรถที่ บ้านสำโรง ต.เหล่างาม อ.โพธิ์ไทร เพื่อเดินทางไปเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ที่โรงเรียนพิบูลมังสาหาร อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี

ก่อนการเสด็จ ครั้งที่ ๔ ในปี พ.ศ.๒๕๔๐ การไฟฟ้าได้เข้ามาตั้งเสาไฟฟ้าและเดินระบบไฟฟ้าให้กับชาวบ้านปากลา ชาวบ้านสุดแสนดีใจที่ได้เห็นแสงไฟฟ้าสว่างไสว และชาวบ้านได้ทูลขอลงถนนเพื่อการสัญจรที่สะดวกขึ้น ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ชาวบ้านจึงมีถนนสัญจร

ในปี พ.ศ.๒๕๔๒ มีการสร้างถนนเข้ามาถึงในหมู่บ้าน(ถนนลูกรัง) ทำให้การเดินทางไปเรียนสะดวกมากขึ้น การเข้าถึงการรักษาพยาบาลทำได้ทันท่วงที่ ข้าพเจ้าจึงได้กลับมาเรียนที่โรงเรียนหนามแท่งพิทยาคมรัชมง์คลาภิเษก ซึ่งอยู่ใกล้บ้านยิ่งขึ้น

เมื่อข้าพเจ้าจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจ ในโครงการครู ดชด.ครูทายาท รุ่นที่ ๕ ข้าพเจ้าสามารถผ่านการคัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งเป็นครู ดชด.ในที่สุด

โอกาสในครั้งนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในชีวิตของข้าพเจ้า ทั้งยังเป็นความภาคภูมิใจของข้าพเจ้าและครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระองค์ท่านได้มีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการครู ดชด.ครูทายาท ขึ้นเพื่อให้ศิษย์เก่า โรงเรียน ดชด.ได้กลับมาเป็นครูในพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งจะรับทราบปัญหาของโรงเรียนและชุมชนได้ดีกว่า

ปัจจุบันข้าพเจ้าได้ดูแลรับผิดชอบโครงการส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งข้าพเจ้าตั้งปณิธานไว้ว่า ข้าพเจ้าจะสนองงานตามโครงการพระราชดำริฯ อย่างเต็มความสามารถ และทำให้ดีที่สุด โดยเฉพาะโครงการส่งเสริมสหกรณ์ เพราะเป็นโครงการที่ข้าพเจ้าชอบ และตั้งใจมาตั้งแต่เมื่อครั้งได้มีโอกาสถวายรายงานตอนเป็นนักเรียน โรงเรียน ดชด.บ้านปากลา ชั้น ป.๖

* ด.ต. (ญ) นงคราญ คำดี :
ครู โรงเรียน ดชด.บรรจบพ้นบ้านปากลา

อุบลงักย

เหนือหมู่บ้านปากลาขึ้นไปทางด้านทิศตะวันตก จะเห็นเป็นลานหินขนาดใหญ่ เป็นที่ซึ่ง ส.ต.อ.ทอง สุริยบุตร ครูใหญ่(คนที่สอง) ของ โรงเรียน ดชด. บ้านปากลา ได้ร่วมกับชาวบ้านทำการถากถางพื้นที่เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๗ สำหรับใช้เป็นสนามบินขนาดเล็ก ในช่วงการสู้รบภายในประเทศลาว สนามบินแห่งนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นสนามบินปลายสุดพระราชอาณาเขตของประเทศไทยด้านทิศตะวันออก

เครื่องบินลำแรกที่มาลง เป็นเครื่องบินปีกขนาดเล็กแบบพอดเตอร์ ผู้ที่ลงมาจากเครื่องคือนักบินชาวฝรั่ง ได้นำข้าวสารและยามาแจกชาวบ้าน บินมาแจกจ่ายเช่นนี้อยู่ระยะหนึ่ง แล้วก็หายจากไป สนามบินจึงถูกทิ้งร้าง

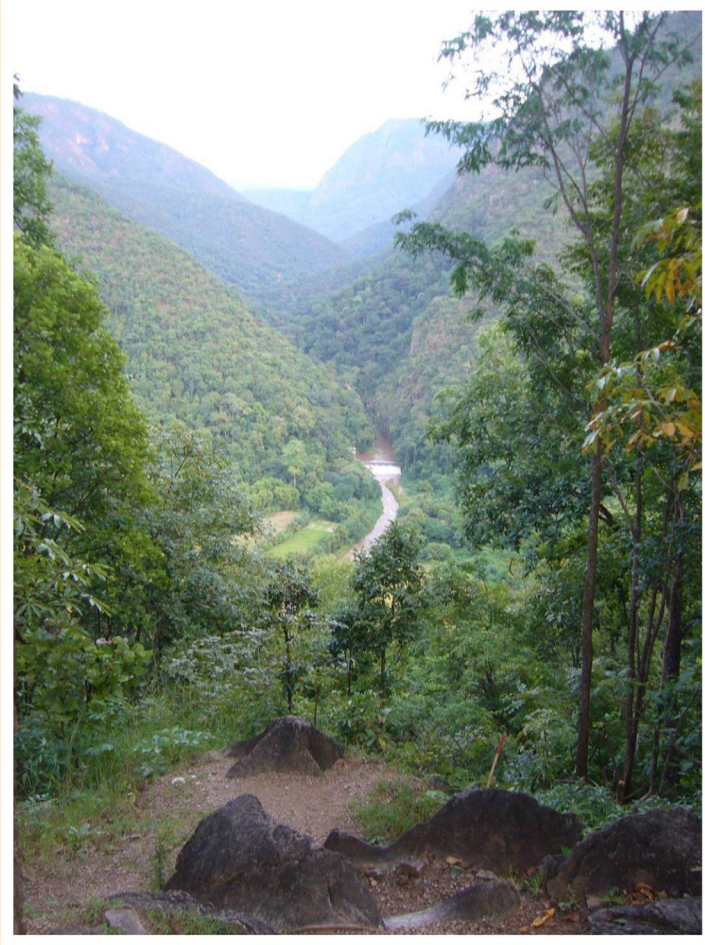
อีกหลายปีต่อมา ก็มีเครื่องบินลำใหญ่กว่าและมีปีกหลายแฉก (เฮลิคอปเตอร์) บินมาลง คราวนี้พวกที่ลงมาเป็นตำรวจ ดชด. นำของมาแจกจ่ายช่วยเหลือชาวบ้านเป็นครั้งคราว

จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๓๗ ก็มีขบวนบินเฮลิคอปเตอร์หลายลำบินมาลง ซึ่งผู้ที่ลงมาก็คือ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ผู้นำความเจริญอย่างแท้จริงมาสู่หมู่บ้านปากลา

จากนั้นเป็นต้นมาสนามบินดังกล่าว ก็กลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง มีเครื่องบินบินมาลงเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอจนถึงปัจจุบัน

.....การเตรียมสนามบินไว้ล่วงหน้าในลักษณะนี้ เห็นจะไม่มีครั้งใดที่จะเทียบได้กับ ตำนานหย่อมบ้าน กะบอญูกัวย หรือหย่อมบ้านสนามบิน แห่งหมู่บ้านเลตองคุ

สนามบินที่อยู่ปลายสุดพระราชอาณาเขตของประเทศไทยเบื้องทิศตะวันตก ในป่าลึกสุดชายแดนที่ อ.อุ้มผาง จ.ตาก.....

เกาะเหินเดินอากาศ

ย้อนหลังไปเกือบร้อยปี
ใครบางคนเห็นภาพกาลข้างหน้า
ทำนายถึง “ผู้มีบุญ” ที่จะเหาะด้วยยานวิเศษ
นำความเจริญมาสู่หมู่บ้านกลางป่าเขา
ณ บ้านเลตองคุ ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก
ดินแดนที่ชนภายนอก ยากจะเข้าถึง

คือความมหัศจรรย์
เรื่องเล่าขานที่มีหลักฐานให้เห็นจริง
ด้วยลานกว้างในหมู่บ้าน ที่ถูกแผ้วถาง
เพื่อรอรับยานเหาะนั้น

เมื่อถึงพร้อมด้วยเหตุปัจจัย
“ผู้มีบุญ” จึงเสด็จไปปรากฏ
ความเชื่อทางจิตวิญญาณ
เชื่อมต่อกับวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
ราวกับเป็นเรื่องเดียวกันในเวลาต่อมา

ตำนาน
ฤๅษีบ้านเลตองคุ

เอกสารราชการ

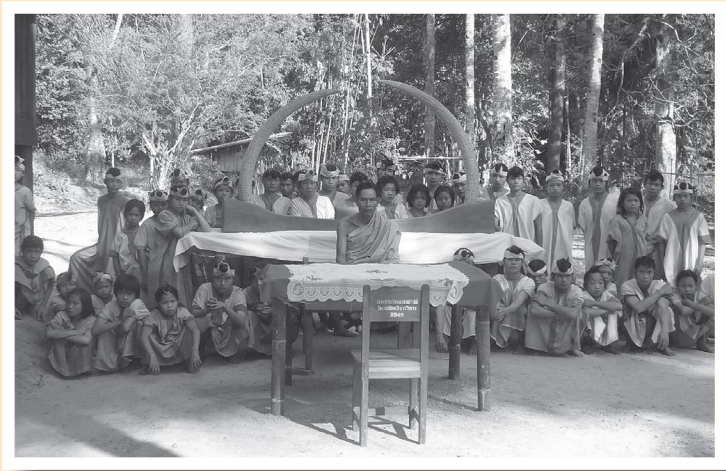
ตำนานฤๅษีบ้านเลตองคุ

(เอกสารราชการ, กก.ตชด.๓๔, พ.ศ.๒๕๓๕)

บ้านเลตองคุ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ ต.แม่จัน อ.อุ้มผาง จ.ตาก ติดชายแดนพม่า ประชากรเป็นชาวกะเหรี่ยงนับถือลัทธิฤๅษี จำนวน ๒๖๑ ครอบครัว ประมาณ ๑,๑๙๙ คน เดิมบรรพบุรุษของชาวกะเหรี่ยงกลุ่มนี้ มีถิ่นฐานอยู่ในประเทศพม่า นับแต่ปี พ.ศ.๒๓๙๕ เป็นต้นมา ชาวกะเหรี่ยงกลุ่มนี้ต้องอพยพ เรือรอนหนีภัยการกดขี่จากชนชั้นปกครองในเขตพม่า ไกล่ชายแดนไทยด้าน อ.อุ้มผาง จ.ตาก ต่อเนื่องถึง อ.สังขละบุรี จ.กาญจนบุรี

การย้ายถิ่นได้ดำเนินติดต่อกันเป็นเวลาประมาณ ๘ ปี จนมาถึงบริเวณ ที่เรียกว่าหุบเขาสามรอบ ในปี พ.ศ.๒๔๐๓ ที่ซึ่งห่างไกลมากจนพ้นภัยการ กดขี่ (ต่อมาเมื่อมีการใช้ระบบแผนที่สมัยใหม่ จึงพบว่าหุบเขาสามรอบนี้อยู่ใน เขตแดนไทย) หัวหน้าฤๅษีผู้นำการอพยพได้ตกลงใจตั้งถิ่นฐานที่นี่ จัดตั้งสำนัก ฤๅษีเป็นศูนย์กลาง โดยมีกลุ่มชาวบ้านผู้ติดตาม ตั้งบ้านเรือนอยู่โดยรอบ แล้ว เรียกชื่อแหล่งพำนักใหม่นี้ว่า “เลตองคุ” หรือ “เลต่อโค๊ะ” ซึ่งแปลว่า บ้านที่อยู่ เหนือผาหิน (น้ำตก)

ลัทธิฤๅษีของหมู่บ้านเลตองคุ กล่าวได้ว่าเป็นคติแบบพุทธวิธีหนึ่ง มีการ ถือศีลคล้ายศีลห้าอย่างเคร่งครัด ห้ามเล่นการพนัน ห้ามดื่มสุรา ห้ามนำยาเสพติดเข้าหมู่บ้าน มีรูปเคารพเป็นพระพุทธรูป มีคัมภีร์คล้ายพระไตรปิฎก แต่ไม่มี วัตถุประสงค์หรือพระสงฆ์ มีแต่ฤๅษีซึ่งชาวบ้านทั้งหมู่บ้านให้ความเคารพนับถือมาก เป็น ผู้นำทั้งทางจิตวิญญาณ สังคมและการปกครอง ถึงปัจจุบัน (๒๕๖๖) ได้มีฤๅษี สืบทอดมาแล้ว ๑๑ องค์ นับแต่ปี พ.ศ.๒๓๙๕

ฤๅษี องค์ที่ ๑๐ เมื่อครั้งการเสด็จ โรงเรียน ตชด.บ้านเลตองคุ
ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๘

มีเรื่องราวเล่าขานสืบต่อกันมาว่า ในสมัยฤๅษีองค์ที่ ๖ ประมาณ พ.ศ. ๒๔๖๘ ท่านได้มีมติเห็นเหตุการณ์ข้างหน้า และได้ทำนายไว้ว่าจะมีผู้มีบุญบารมี จากต่างถิ่น นำยานเหาะมาลง พร้อมนำความเจริญอันยิ่งใหญ่มาสู่หมู่บ้าน จึง ได้ชี้จุดพร้อมนำชาวบ้านมาช่วยกันถากถางปรับพื้นที่เตรียมรอไว้ อีกทั้งได้สั่งห้ามผู้ใดเข้ามาครอบครองหรือทำประโยชน์ในพื้นที่บริเวณนี้ แต่ให้ตั้งบ้านเรือน อยู่โดยรอบได้ และได้เรียกกลุ่มบ้านนี้ว่า หย่อมบ้านกระบอญก้วย หรือแปลเป็น ไทยว่า หย่อมบ้านสนามบิน ซึ่งต่อมาพื้นที่ดังกล่าวก็คือลานสนามเฮลิคอปเตอร์ หน้า โรงเรียน ตชด.บ้านเลตองคุ ในปัจจุบันนั่นเอง

(บันทึกการปฏิบัติงาน พลขบุญเรื่อง วันทา ตชด ๓๔ .พ.ศ.๒๕๓๒)

ต่อมาหลังจากรัฐบาลได้ประกาศใช้นโยบาย ๖๖/๒๕๒๓ กำหนดแนวทางการปฏิบัติจาก ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ มาเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย พื้นที่ในเขตงาน อุ่มผางแถบบ้านเลตองคุก็กลับสู่ความสงบสุขอีกครั้ง เวลานั้น ฤกษ์องค์ที่ ๙ ได้นำชาวบ้านมาตากกลางปรับปรุงพื้นที่สนามบินอีกคำรบ โดยบอกเพิ่มเติมว่าเพื่อรอรับ เจ้าหญิงจากแดนตะวันออก ที่จะนำความเจริญมาให้

แล้วที่สุดในวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๙ ในสมัยฤกษ์องค์ที่ ๑๐ ก็ได้มี ขบวนเฮลิคอปเตอร์หลายลำบินมาลงยังสนามบินที่ได้เตรียมไว้เมื่อเกือบร้อยปีก่อน และก็เป็น สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่เสด็จลงมา เพื่อเยี่ยม โรงเรียน ดชต.บ้านเลตองคุ และราษฎรพร้อมกับ ทรงนำความเจริญมาสู่หมู่บ้านแห่งนี้ตามคำทำนาย.

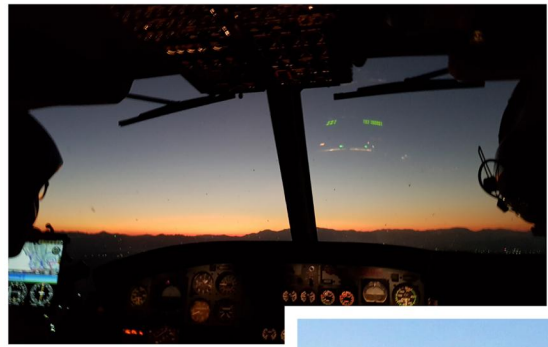

เฮลิคอปเตอร์ พระที่นั่ง

นับแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๗ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะเสด็จฯ ไปทรงงานที่ โรงเรียน ตชด.โดยประทับ เฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดถวายตลอดมา

และตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๘ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดหาเฮลิคอปเตอร์ จากบริษัท ยูโรคอปเตอร์ (ปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็น แอร์บัส เฮลิคอปเตอร์) ถวายเป็น เฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งประจำพระองค์ ๒ เนื่องจากเป็นเฮลิคอปเตอร์ที่มีสมรรถนะสูง มีอุปกรณ์เครื่องช่วยเดินอากาศยานครบถ้วน สามารถปฏิบัติในสภาพที่ไม่เอื้ออำนวย รวมถึงมีระบบ นักบินกล ที่ตอบสนองอย่างรวดเร็วและมีเสถียรภาพ

ขบวนเฮลิคอปเตอร์
พระที่นั่ง ยกตัวจาก
ค่ายดารารัศมี อ.แม่ริม
จ.เชียงใหม่ เพื่อไปทรง
ปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่
โรงเรียน ตชด.ในพื้นที่
จังหวัดเชียงใหม่ และ
แม่ฮ่องสอน

กลางเวทาคำ

เจษฎา อินทรสถิตย์

กลางเวทาคำ

เชษฐา อินทสฤติย์ *

นับแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นต้นมา ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จัดหาเฮลิคอปเตอร์จากบริษัท ยูโรคอปเตอร์ ถวายเป็นเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งประจำพระองค์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีผมทำหน้าที่ผู้บังคับขบวนบินและนักบินพระที่นั่ง

ค่าวันหนึ่งหลังจากที่พระองค์ทรงงานในพื้นที่ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่เสร็จ ก็ได้ประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากสนามบินเฮลิคอปเตอร์ชั่วคราวเพื่อเสด็จฯ กลับสนามบินเชียงใหม่ เวลาเกือบๆจะทุ่ม เมื่อขบวนเฮลิคอปเตอร์ยกตัวจากที่หมายครบทุกลำ ก็บินไต่ขึ้นไปถึงความสูง ๔,๐๐๐ ฟุต เพื่อให้พ้นจากแนวสันเขาในเส้นทางการบิน จากนั้นก็ได้รายงานแจ้งสถานีเรดาร์บนดอยอินทนนท์ทราบ

พลันที่รายงานจบ ผมก็ได้ยินเสียงเพลงดังแว่วมาในหูฟังเบาๆ ผมขยับหูฟัง เพื่อจะฟังให้ชัดขึ้น..... เป็นเสียงเพลงจริงๆ เสียงเพลงไทยเดิมก็รู้สึกแปลกใจว่า เสียงเพลงนี้มาจากไหน หันไปมองนักบินที่ ๒ และกำลังจะเอ่ยปากถามว่าได้ยินอะไรไหม น้องนักบินก็พูดเข้าหูฟังมาก่อนว่า

“ผมก็ได้ยินครับพี่เสียงเพลงไทยเดิม”

“ลองหรีววิทยุทุกข่ายดู น่าจะเป็นคลื่นแทรกจากสถานีวิทยุท้องถิ่น”

ผมกับนักบินที่สองช่วยกันหรีววิทยุข่ายต่างๆ เพื่อจะหาว่ามีเครื่องใดรับสัญญาณ จากสถานีวิทยุท้องถิ่นบ้าง ทดลองปิดเสียงจนหมด ก็ยังได้ยินเสียงเพลงอยู่ คงดังแว่ว เบาๆ อยู่ในหูฟัง โดยไม่ทราบแหล่งต้นเสียงว่ามาจากวิทยุระบบใด

ขณะนั้นเฮลิคอปเตอร์กำลังบินผ่าน ยอดดอยหลวงเชียงดาว ที่สูงเสียดฟ้า เป็นเงาทะมึน ในใจเริ่มสับสน จู่ ๆ ก็นึกวันขึ้นมา แม่ไม่เคยเชื่อในเรื่องลี้ลับ

แต่พอคิดถึงตรงนี้ ผมก็ขนลุกเกลียว เริ่มหวาดเกรง หรือว่าท่านจะมาเตือนภัย

“ตรวจสอบเครื่องวัดทุกระบบ มีอะไรผิดปกติไหม”ผมสั่งการเพื่อตรวจสอบระบบการบินทั้งหมด สายตาจ้องเครื่องวัดต่าง ๆ ตรวจสอบหาสิ่งบกพร่อง เพื่อที่จะได้แก้ไขก่อน ผมกับนักบินที่ ๒ ช่วยกันตรวจสอบอย่างละเอียดและใจจดจ่อข้างเป็นช่วงสองสามนาทีที่รู้สึกยาวนานและเคร่งเครียดมาก ทุกระบบเป็นปกติ แต่เสียงเพลงไทยเดิมยังดังแว่ว ๆ อยู่ พลันเสียงข้างเครื่องพูดผ่านมาจากหูฟัง “ทราบแล้วครับผู้การ เป็นเจ้านายทรงซ้อมร้องเพลงครับ เดี่ยวลงเครื่องที่เชียงใหม่พระองค์ท่านจะไปร่วมงานและทรงดนตรีไทยต่อครับ”

ผมถอนหายใจอย่างโล่งอก ความเครียดทั้งมวลหายเป็นปลิดทิ้ง ไม่มีสิ่งลึกลับ ไม่มีสิ่งผิดปกติของระบบเครื่องยนต์ กลายเป็นความรู้สึกผ่อนคลาย

ผมกับนักบินที่ ๒ หันมาสบตากันและอมยิ้ม มือค่อย ๆ ปรับระดับเสียงของระบบสื่อสารให้กลับมาเป็นปกติ พลังนึกถึงเสียงเพลงไทยเดิมเมื่อครู่ด้วยความอิมเมจตลอดเส้นทาง นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่ทรงขับร้องให้ทุกท่านที่อยู่บนเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งได้ฟัง และเป็นบุญของผมโดยแท้

* พล.ต.อ. เจษฎา อินทรสติภัย :

อดีตที่ปรึกษา (สบ.๑๐) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เดินดงลงห้วย

โกสินทร์ บุญสร้าง

เดินดงลงห้วย

โกสินทร์ บุญสร้าง

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้ความสนพระทัยโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลอย่างมาก โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดตาก พระองค์ท่านจะเสด็จ ติดตามงานเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนธันวาคม ทั้งทางเฮลิคอปเตอร์ ทางรถยนต์ และการทรงพระดำเนิน

การเสด็จ โดยการทรงพระดำเนินนั้น หนึ่งเป็นเพราะทางไปโรงเรียนมีเพียงเส้นทางเดินป่าเท่านั้น นอกจากนี้ยังเป็นกรณีที่ต้องพระประสงค์จะศึกษาธรรมชาติในป่าลึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชพรรณไม้ชนิดต่างๆ แต่ยิ่งไปกว่านั้น การที่ได้ทรงพระดำเนินไปในป่าลึกจะผ่านชุมชนหมู่บ้านกลางป่าเสมอ ซึ่งทำให้ได้รับทราบปัญหาความทุกข์ร้อนของราษฎรผู้ด้อยโอกาสอย่างแท้จริง และสามารถแก้ปัญหาบรรเทาความเดือดร้อนได้อย่างตรงจุด นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

การเสด็จ โดยการทรงพระดำเนิน ได้เสด็จ มาแล้วจำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

๑.วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๕ เสด็จ จาก ปากทางห้วยแม่หละ ถึง โรงเรียน ดชด.บ้านกามาผาได้ ระยะทางประมาณ ๑๒ กม. ใช้เวลาประมาณ ๔ ชม.

๒.วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๒ เสด็จ จาก ไร่ผู้ใหญ่ม่อเออหมี่ ถึง โรงเรียน ดชด.บ้านหม่องก๊วะ อ.อุ้มผาง ระยะทางประมาณ ๗ กม. ใช้เวลาประมาณ ๔ ชม.

๓.วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๓ เสด็จจาก ผาลาด บ้านกรูโบ ถึง โรงเรียน ดชด.บ้านแม่จันทะ อ.อุ้มผาง ระยะทางประมาณ ๖ กม. ใช้เวลา ประมาณ ๓ ชม.

๔.วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๕ เสด็จ จากโรงเรียน บ้านห้วยโป่งถึง โรงเรียน ดชด.บ้านเลอดอ อ.แม่ระมาด ระยะทางประมาณ ๕ กม.ใช้เวลาประมาณ ๓ ชม.

เดินดงห้วย

ใครหนอช่างหาญกล้ามาเดินดง
ฝ่าไพรพงผ่านลำห้วยไปที่หมาย
มุ่งโรงเรียน ตชด. แสนห่างไกล
ด้วยหวังให้เด็กน้อยพัฒนา
คือพระองค์ผู้ทรงการุณราษฏร์
ฝ่าพระบาททรงดำเนินเผชิญหน้า
ทรงเป็นดั่งเปลวเทียนส่องชีวา
สร้างเด็กน้อยให้แกร่งกล้าจากชายแดน

เสด็จ ฯ ข้ามห้วยแม่หละ ไปโรงเรียน ตชด.บ้านกามาผาใต้ (๒๕๓๕)
และแวะเยี่ยมราษฎร พร้อมบันทึกข้อมูล ระหว่างทางเสด็จ ฯ

ทรงศึกษาพรรณไม้ในธรรมชาติ

ระหว่างเสด็จฯไป โรงเรียน ตชด.บ้านหม่องก๊าะ (๒๕๔๒)

ทรงรับทราบและรับฟังปัญหาความทุกข์ร้อนของราษฎร
ระหว่างการเสด็จ ไป โรงเรียน ดชด.บ้านแม่จันทะ (๒๕๕๓)

ทรงรับฟังการบรรยายสรุปเส้นทางพระดำเนิน และ ลักษณะพืชพรรณไม้ธรรมชาติ
ในการเสด็จ ไปโรงเรียน ตชด.บ้านเลอตอ (๒๕๔๕)

* พล.ต.ต. โกสินทร์ บุญสร้าง :
อดีตผู้บังคับการตำรวจพลร่มค่ายนเรศวร

หนังสือ " น้ำพระทัยสีโรงเรียน ตชด. "
(รร.ตชด.ตะโกปิดทอง จว.ราชบุรี)

ความยาว ๕ นาที

ชนะเลิศการประกวดคลิปหนังสือประจำปี ๒๕๖๓

รางวัลมูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๗

งานที่ทรงติดตาม

งานโครงการตามพระราชดำริ
ทรงเริ่มริเริ่มสร้างสรรค์สร้างพระราชทานไว้
แปดโครงการทรงมุ่งมั่นตั้งพระทัย
หวังเด็กน้อยเติบโตใหญ่พัฒนา
หนึ่งโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
สองสำคัญส่งเสริมการศึกษา
สามนักเรียนทุนในพระกรุณา
สี่สหกรณ์ร้านค้าผู้หลักการ
ห้าโครงการฝึกอาชีพเสริมรายได้
หกโครงการไอโอดีนเพิ่มเติมสาร
เจ็ดอนุรักษ์ทรัพยากรยั่งยืนนาน
แปดโภชนาการแม่และเด็กต้องสมบูรณ์
ทรงติดตามภารกิจของทุกหน่วย
ทั้งทรงช่วยชี้แนะตั้งแสงสุริย์
เสด็จ เยี่ยมราษฎรพร้อมแก้กูกูล
ชายแดนพูนสุขด้วยพระบารมี

ครูคือคนสำคัญ

สายสัมพันธ์แห่งโชคชะตา นำพาผู้หญิง ๒ คน มาพบกัน หนึ่งคือครู ตชด. หญิง ที่เป็นแรงบันดาลใจให้ลูกศิษย์ตัวน้อย อีกหนึ่งคือศิษย์ที่ประทับใจในชุดพาดิอกของครู ตชด.หญิง จนเป็นแรงผลักดันเข้าสู่เส้นทางโครงการครูทายาท และได้รับการบรรจุเป็นครู ตชด.ในเวลาต่อมา ครูและศิษย์ ได้ย้อนมาพบกัน ได้ร่วมสานอุดมการณ์ ทำหน้าที่สร้างอนาคตให้เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ในฐานะ ครู ตชด. ที่โรงเรียนเดียวกัน ณ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน (ศกร.ตชด.) บ้านจะนู ต.ห้วยชมภู อ.เมือง จ.เชียงราย

เรื่องราวแรงบันดาลใจ ที่ต่างคนต่างได้รับ คือพลังอันยิ่งใหญ่ ที่สร้างบุคลากรอันมีค่ามาร่วมสนองงานโครงการตามพระราชดำริ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ร่วมขับเคลื่อนงานพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ร่วมสร้างสรรค์พลังแห่งความดีงาม และส่งต่อพลังนั้น จากรุ่นสู่รุ่นไม่สิ้นสุด

ครู : ดาบตำรวจหญิง ดาริกา บัญญาเต็ม
ครูทนายท รุ่น ๑
ศิษย์ : สิบตำรวจตรีหญิง จามจรี มาเยอะ
ครูทนายท รุ่น ๑๘

พระดำรัสเพิ่มแรง
แรงบันดาลใจชุดฟาตึก

ดาริกา ปัญญาเต็ม
จามจุรี มาเยอะ

พระดำรัสเพิ่มแรง

ดารีกา ปัญญาเต็ม

“ตชด.เขาตั้งใจทำจริงๆ นะ”

คือพระราชดำรัส ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่รับสั่งกับนางสนองพระโอษฐ์ ที่ติดตามพระองค์ เมื่อครั้งเสด็จฯ เปิดศูนย์การเรียนรู้แห่งใหม่ คือ ศกร.ตชด. บ้านจะนะ ต.ห้วยขมภู อ.เมือง จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๑ ช่วงเวลาพระอาทิตย์ใกล้อัสดง

พระราชดำรัสนี้ คือ ประโยคทองคำ สำหรับข้าพเจ้า เป็นพระราชดำรัสที่ข้าพเจ้าได้ยินกับหูของตนเอง เนื่องจาก ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ไปช่วยเตรียมรับเสด็จฯ ส่วนของการดูแลห้องสรงส่วนพระองค์ และไม่รู้ว่าเป็นด้วยเหตุบังเอิญ หรือโชคชะตา ที่ในเวลาต่อมา ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้มาปฏิบัติหน้าที่ ที่ ศกร.ตชด.บ้านจะนะ แห่งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน

ณ วินาทีที่ข้าพเจ้าได้ยิน ประโยคทองคำ นั้น หัวใจของข้าพเจ้าพองโต น้ำตาไหลออกมาด้วยความปลื้มปริ่ม จำได้ว่า หลังจากพระองค์เสด็จฯ กลับแล้ว ข้าพเจ้าวิ่งไปนำเรียนกับผู้บังคับบัญชาว่าพระองค์ตรัสประโยคนั้น ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมอุดมการณ์ที่อยู่ในกลุ่มนั้น ต่างดีใจกันอย่างยิ่ง

พระองค์คือยาทิพย์ชโลมหัวใจของข้าพเจ้า ให้มีพลังมุ่งมั่นทุ่มเททำงาน ตั้งปณิธานในใจของข้าพเจ้า คือ ช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะเพื่อเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ให้เขามีคำว่า “โอกาส” เหมือนข้าพเจ้าที่เคยได้รับโอกาสและแสงสว่างในชีวิต (จากศิษย์เก่าได้มาเป็น ครู) เพราะข้าพเจ้ายังเชื่อมั่นและศรัทธาว่า ความรักความเมตตาจะนำมาซึ่งการสรรค์สร้างจรรโลงโลกใบนี้ ให้คงน่าอยู่ต่อไป ด้วยหัวใจที่มีพระองค์เป็นแรงหนุนนำบันดาลใจตลอดมา ขอทรงพระเจริญยั่งยืนนาน

* ต.ต.(ญ) ดารีกา ปัญญาเต็ม : ครูใหญ่ศูนย์การเรียนรู้ ตชด.บ้านจะนะ

แรงบันดาลใจชุดพาทิศ

จามจุรี มาเยอะ

“ครูคะ ผู้หญิงก็เป็นครู ดชด.ได้หรือคะ”
คือ คำถามที่เด็กนักเรียนหญิงคนหนึ่งถามครูประจำชั้น

เด็กนักเรียนหญิงคนนั้น คือตัวข้าพเจ้าเอง

ที่ตั้งคำถามแบบนี้

เพราะไม่เคยเห็นผู้หญิงใส่ชุดเขียวเลย
นี่คือครั้งแรก ที่ได้เห็นครูผู้หญิงใส่ชุดเขียวในโรงเรียน

เรื่องเริ่มขึ้นในตอนเช้า

ครูใหญ่พาครูผู้หญิงมาแนะนำตัวหน้าเสาธง
วินาทีนั้น ข้าพเจ้าได้แต่คิดในใจว่า
ทำไมผู้หญิงคนนี้ใส่ชุดเขียวแล้วดู
“โคตรเท่เลย”

ข้าพเจ้าอยากเป็นแบบครูคนนี้
ผู้หญิงที่ใส่ชุดเขียว แล้วดูเท่
ข้าพเจ้าจึงไปถามครู
จึงทราบว่า ถ้าเป็นศิษย์เก่าโรงเรียน ดชด.ที่จบ ชั้น ม.๖
สามารถสอบในโครงการคุรุทายาทได้

ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้าพเจ้าและครอบครัว ได้มีโอกาสเข้าเฝ้ารับเสด็จ
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

ในวันนั้น ข้าพเจ้าได้พบครู ดชด.หญิงคนแรก ที่อยู่ในความทรงจำอีกครั้ง

ครูได้ส่งข้อมูลการเปิดรับสมัครครูทายาทมาให้ข้าพเจ้า
ซึ่งในครั้งนั้น เปิดรับมากกว่าทุกปีที่ผ่านมา

ข้าพเจ้าจึงได้สมัครเข้าร่วมโครงการ
แล้วข้าพเจ้าก็สอบติด ได้เป็นครูทายาท
ได้ใส่ชุดเขียวเหมือนที่เคยฝันไว้ในวัยเด็ก

เมื่อข้าพเจ้าได้เป็นครู ดชด.
ก็ได้ถูกส่งมาบรรจุทำงานครั้งแรกในโรงเรียน ดชด.
ที่มีครูใหญ่เป็น ดชด.หญิง

ครูใหญ่ท่านนั้น ก็ไม่ใช่ใครอื่น
ท่านคือ ครู ดชด.หญิงคนแรก ที่ข้าพเจ้าได้พบในวัยเด็กนั่นเอง

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณแห่ง
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี
ที่ทรงมีต่องานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ข้าพเจ้าจึงมีโอกาสศึกษาเล่าเรียน
และได้กลับมาพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร
ให้เติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้าพเจ้าเป็นเพียงครูตัวเล็กๆ
แต่หัวใจของข้าพเจ้าไม่ได้เล็กตามตัวแน่นอน
ข้าพเจ้ามีความตั้งใจ ความมุ่งมั่นและทุ่มเททำงาน ตามศักยภาพของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าหวังเพียงให้เด็กๆ ที่ข้าพเจ้าสอนเป็นคนดี
ไม่เป็นภาระกับประเทศชาติ
และหวังเล็กๆ ว่าจะเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนสักคนหนึ่ง
เหมือนตัวของข้าพเจ้า
ที่มีครู ดชด.ผู้หญิงคนแรก เป็นแบบอย่าง
และได้ร่วมทำอุดมการณ์ที่เหมือนกัน

เพราะข้าพเจ้าเชื่อว่า ทุกอย่างที่เกิดขึ้นนั้น
ล้วนมีเหตุปัจจัยของมันนั่นเอง

ขอพระองค์ทรงมีพระพลาณามัยสมบูรณ์แข็งแรง
ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน เป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทย
ตลอดกาลนานเทอญ

* ส.ต.ต.(ญ) จามจุรี มาเยอะ :
ครู ดชด. ศูนย์การเรียนรู้ ดชด.บ้านจะนู

บทสัมภาษณ์ :

ดาริกา ปัญญาเตียม เป็นศิษย์เก่า โรงเรียน ตชด.บคส.อ.แม่จัน จ.เชียงราย (มอบอินแล้ว) เธอเป็นชนเผ่าอาข่า เข้าร่วมโครงการครูทายาทรุ่น ๑ พระราชดำริสปรโยคทองคำ “ตชด.เขาตั้งใจทำจริงๆนะ” เป็นพลังอันยิ่งใหญ่ ที่เสริมแรงให้เธอมีพลังในการทำงานขึ้นอย่างมากมายมหาศาล เธอทุ่มเททำงานอย่างหนัก แล้วในที่สุดก็ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็น ครูใหญ่ ศกร.ตชด. บ้านจะนู แห่งนั้น ในอีก ๒ ปีต่อมา และได้เป็นครู ตชด. ดีเด่นของภาคเหนือ เป็นหนึ่งในครูใหญ่หญิง ระดับตำนานของ ตชด.

ดาริกา เป็นครูผู้สร้างแรงบันดาลใจ ให้กับ จามจรี ศิษย์ผู้ประทับใจในชุดสีเขียว (ชุดพาดิก) ของ ตชด. จนกลายเป็นแรงผลักดันให้ศิษย์ได้สานฝัน และได้รับการบรรจุเป็น ครู ตชด.ในเวลาต่อมา

จามจรี มาเยอะ เป็นศิษย์เก่า โรงเรียน ตชด.ศรีสมวงศ์ อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย (มอบอินแล้ว) เธอเป็นชนเผ่าอาข่าเช่นกัน ได้เข้าร่วมโครงการครูทายาท รุ่น ๑๘

เธอโชคดีที่ได้พบกับดาริกาผู้เป็นต้นแบบที่ดั่งาม และได้เจริญรอยตามอย่างมุ่งมั่น ปัจจุบัน จามจรี ได้สวมใส่ชุดพาดิกตามปรารถนา เธอปฏิบัติหน้าที่ครู ตชด.ด้วยความทุ่มเท ในโรงเรียนเดียวกับ ดาริกา ครูต้นแบบของเธอ.

ส่องห้องครัว ทวีร์แปลงเกษตร

ส่องห้องครัว ทวีร์แปลงเกษตร

ภาพหนึ่งที่ปรากฏหน้าจอทีวี ทุกครั้งของการเสด็จ เยี่ยมโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดน คือ ภาพผลผลิตทางการเกษตร ทั้งผัก ผลไม้ ไข่ไก่
ที่ถูกนำมาวางเรียงให้ทอดพระเนตร

ข้าวสาร อาหารแห้ง พริก น้ำปลา น้ำมันพืช สารพัดวัตถุดิบ ถูกจัด
วางอย่างเป็นระเบียบ

มีนักเรียน และกลุ่มแม่บ้านผู้ปกครอง ยืนแน่นแออัดด้วยความ
ปลื้มปิติที่จะได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด ณ จุดห้องครัวของโรงเรียน

“มุมมองผ่านห้องครัว” คือ คำอธิบายภาพ “ห้องครัว” ที่มากกว่าภาพบน
จอทีวี เพราะ ห้องครัว คือพื้นที่ห้องปฏิบัติการ งานโครงการตามพระราชดำริ
ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี

ห้องครัว จึงเป็นพื้นที่แห่งความสุข

พื้นที่แห่งการสรรค์สร้างอาหาร

ด้วยความรัก สามัคคี ของ ครู นักเรียน และกลุ่มผู้ปกครอง

หนังสือ “ มุมมองผ่านห้องครัว ”
(โรงเรียน ดชด.เชิญพิศลยบุตร จ.สงขลา)
ความยาว ๕ นาที
ชนะเลิศการประกวดคลิปหนังสือประจำปี ๒๕๖๖
รางวัลมูลนิธิโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๒

มุมมอง
ผ่านห้องครัว

ดร. ปิ่นเฉลียว

มุมมองผ่านห้องครัว

ดร. ปิ่นเฉลียว

ห้องครัวเป็นจุดสุดท้ายในกระบวนการผลิตอาหารที่มีคุณภาพ เมื่อมองจากห้องครัวออกไปเราจะเห็นเด็กๆ กำลังปลูกผัก รดน้ำ ให้อบอุ่น บ้างให้อาหารปลา ตรงนั้นกำลังเก็บไข่ ถัดไปเป็นโรงเพาะเห็ด

วัตถุดิบอีกบางส่วนได้มาจากร้านค้าสหกรณ์ของโรงเรียน ที่ที่นักเรียนบริหารจัดการกันเอง ภายใต้คำแนะนำของครู เป็นการเรียนไปทำไป ก่อให้เกิดทักษะอันจำเป็นต่อการประกอบอาชีพ

สารอาหารบางชนิดอันจำเป็นต่อการเจริญเติบโตหรือเพื่อป้องกันโรค อาทิ ไอโอดีน นมผง โปรตีนเกษตร ล้วนถูกนำมาเสริมเพิ่มเติมในห้องครัว

ตำรับพื้นบ้านผสมผสานองค์ความรู้ทางโภชนาการ ผ่านรสมีอแม่บ้านที่ผลัดเวรกันมาประกอบเลี้ยงกลายเป็นอาหารอันทรงคุณค่าสำหรับลูกหลานตน ผักผลไม้ พืชพรรณท้องถิ่น ถูกนำมาผสมผสาน ประუნแต่งรสชาติ เป็นมื้ออาหารที่ถูกปากและแสนอร่อย สำหรับทุกคน

เศษอาหาร เศษขยะ กากไขมัน ของเหลือ ถูกจัดการตามหลักวิชาการ ถูกสุขลักษณะ ไม่เป็นพิษ ของเหลือส่วนใหญ่ถูกหมუნเวียนกลับมาใช้ใหม่ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยแท้

เสียงอีกทีก็ คริกครื้น ดังลั่นอยู่ในโรงอาหาร เราจะเห็นเด็กนักเรียนตัวน้อยๆ ช่วยกันอย่างขมิ้มมันได้ฝึก ได้ทดลอง ล้าง-หั่น-ตัด-สับ , คลุก-โขลก สารพัด เด็กๆ กำลังเรียนรู้และจดจำทุกสิ่งทุกอย่างผ่านคำพร่ำสอน ประกอบการได้สัมผัสจริง โรงอาหารและห้องครัวกำลังแปรสภาพเป็น ห้องเรียน ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ห้องแปรรูปถนอมอาหาร ห้องผลิตสินค้า และห้องฝึกอาชีพ

แม่บ้านได้เรียนรู้หลักโภชนาการ เทคโนโลยีทางการอาหาร สังเกตและจดจำทุกสิ่งเพื่อนำไปปรับใช้ในครัวของตนแล้วแบ่งปัน บางแห่งสามารถรวมตัวเป็นกลุ่มอาชีพ สร้างรายได้เป็นกอบเป็นกำและยั่งยืน

ทุกข้อที่กล่าวข้างต้น ล้วนเป็นโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ที่ได้พระราชทานไว้ใน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตลอดการเสด็จทรงเยี่ยมและติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ นับได้ พันร้อยสิบเอ็ดครั้ง ในวันนี้.

* พล.ต.ท. ดร ปิ่นเฉลียว :

อดีตผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

มะม่วง
ออกสุกเป็นกล้วย

โชติ ไทยยิ่ง

มะม่วงออกลูกเป็นกล้วย

โชติ ไทยยิ่ง

วันหนึ่งปลายเดือนมกราคม ๒๕๕๒ ข้าพเจ้าได้รับวิทยุจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน แจ้งกำหนดการ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะเสด็จ ทรงเยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองตาไก่ ต.โป่งเปือย อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย ในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๒

เมื่อทราบข่าวกำหนดการเสด็จ ส่วนราชการและราษฎรในพื้นที่ต่าง ปลื้มปิติยินดีเป็นล้นพ้น ทุกหน่วยงาน ทุกคน ต่างพร้อมให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมและเตรียมความพร้อมต่าง ๆ

ในการประชุมเตรียมการ มีการเสนอว่าควรจัดเตรียมผลไม้ที่ใส่อยู่ในโรงเรียนหรือชุมชน เช่น มะม่วงสุก มะม่วงมัน มะละกอสุก สับปะรด กล้วยหอม กล้วยน้ำว้า หรือ กล้วยไข่ อย่างใดอย่างหนึ่ง ถวายเป็นพระกระยาหารว่าง แต่พระองค์ท่าน และจัดเป็นอาหารว่างสำหรับคณะผู้ตามเสด็จด้วย ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่ผู้นำชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนเสนอ คือควรเป็นกล้วยน้ำว้าและกล้วยไข่ ซึ่งแต่ละครัวเรือนปลูกอยู่แล้ว และกำลังตกเครือพร้อมที่จะตัดปมสุกได้ทันในวันเสด็จพอดี

แผนการนำเสนอกกล้วย จึงเริ่มขึ้น...

เส้นทางการเสด็จภายหลังจากทรงเยี่ยมชมแปลงผักและโรงเรียนปศุสัตว์ เสร็จแล้ว จะทรงดำเนินไปตามถนนข้างสวนผักเพื่อไปยังจุดทรงเยี่ยมราษฎร เส้นทางนี้มีต้นมะม่วงปลูกเป็นแถว จึงตกลงกำหนดให้จัดวางน้ำดื่มและกล้วยที่จะถวายพระองค์ท่านสวย ในภาชนะที่เตรียมไว้ วางบนโต๊ะนักเรียน ใช้ผ้าคลุมโต๊ะ ตั้งโต๊ะไว้ที่โคนต้นมะม่วงต้นแรกที่เสด็จ ออกจากแปลงผัก ส่วนน้ำ

ตี๋มและกล้วย สำหรับคณะผู้ติดตาม ให้จัดวางน้ำไว้บนโต๊ะที่โคนต้นมะม่วงถัดไปหลาย ๆ ต้น กระจายไม่ให้แออัดกัน ส่วนกล้วย ขอให้ป่มสุกมาทั้งเครือ ไม่ต้องเลาะออกเป็นหวี แล้วหาเชือกผูกแกนเครือ ห้อยแขวนไว้กับกิ่งมะม่วงเหนือโต๊ะน้ำตี๋ม สูงในระดับที่จะหยิบบิดมารับประทานได้ นอกจากนี้ให้เตรียมผ้าเย็นเพื่อซับเหงื่อ และเช็ดมือไว้ทุกจุดด้วย

ในที่สุดวันเสด็จก็มาถึง พระองค์ท่านได้ เสด็จ เยี่ยมจุดต่าง ๆ ตามกำหนดการ โดยจุดสุดท้ายในโรงเรียน คือ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ในส่วนที่เป็นแปลงผักสวนครัว โรงเรือนปศุสัตว์ ไข่ไก่ ไข่เนื้อ ประมงการเลี้ยงปลา จากนั้นจึงเสด็จ ต่อไปตามถนนข้างแปลงสวนผัก

เมื่อเสด็จ ออกจากแปลงผัก ถึงต้นมะม่วงต้นแรกที่จัดเตรียมน้ำเย็นและกล้วยเป็นพระกระยาหารว่าง ทรงรับน้ำและกล้วยมาเสวย ระหว่างนั้นข้าพเจ้าได้กล่าวเชิญคณะผู้ติดตามให้รับน้ำตี๋มและเด็ดกล้วยที่แขวนเตรียมไว้ที่ต้นมะม่วงทุกต้นทานได้เลย

สิ้นเสียงคำเชิญ พระองค์ท่านจึงทรงหันพระพักตร์มาทาง ข้าพเจ้าพร้อมทรงรับสั่งว่า “ ตี๋ม มะม่วงที่นี่ ออกลูกเป็นกล้วย ” แล้วทรงพระสรวล พลันคณะผู้ติดตามต่างอมยิ้ม และหัวเราะเบาๆ ขึ้นมาพร้อมกัน ข้าพเจ้าจึงได้

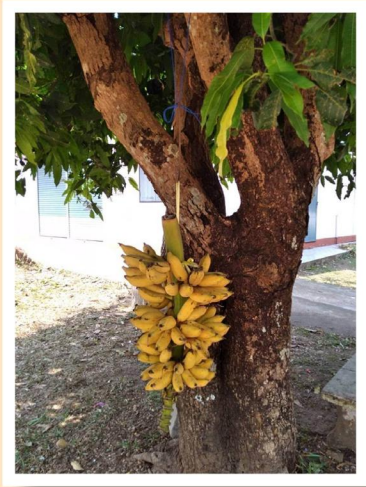
กราบบังคมทูลตอบไปว่า “ ผู้ปกครองนักเรียนนำกล้วยมาช่วยโรงเรียนเลยต้องนำมาแขวนทุกเครือ พระพุทธเจ้าข้า ”

การที่มะม่วงออกลูกเป็นกล้วย ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองตาไก่ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๒ ด้วยพระอารมณฺ์ของพระองค์ในวันนั้น จึงเป็นอีกวันหนึ่งที่พวกเราเหล่าพสกนิกรที่อยู่ร่วมในเหตุการณ์อันน่าประทับใจในวันนั้นต่างมีความสุขและปลื้มปิติเป็นล้นพ้นถ้วนหน้ากัน

ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

*พล.ต.ต. โชติ ไทยยิ่ง :

อดีตผู้บังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค ๒

เรื่องกล้วยกล้วยช่วยให้ยิ้มหัวเราะได้
โรงเรียน ดชด.มีของจริง
โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
ได้เรียนรู้ปลูกผักและเลี้ยงปลา
มอบความรู้ร่วมกับฝึกปฏิบัติ
ได้อาหารกลางวันพอเลี้ยงตน
ยามเมื่อเจ้าเติบโตใหญ่ในวันหน้า
ทรัพย์สินในดินอุดมทั่วหัวระแหง

ผ่านพระทัยเบิกบานสรณูยั้ง
ปลูกทรายล้อมไม่ต้องวิ่งหาซื้อมา
พระองค์ท่านหนุนนำให้ไขว่คว้า
ผลไม้นานาพาเลี้ยงตน
เติกน้อยจัดเวรรดน้ำแทนฟ้าฝน
สุขภาพทุกคนจึงแข็งแรง
จงรักษาปฐพีนี้ให้แกร่ง
จงสรรค์สร้างด้วยแรงของตัวเอง

เยี่ยมประชาชน

นอกเหนือจากการได้พบปะเยี่ยมเยียนประชาชนแล้ว อีกกิจกรรมหนึ่งที่ขาดไม่ได้เลย คือการที่ทรงพระกรุณาให้จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ออกให้บริการรักษาพยาบาลแก่ประชาชนในชุมชนที่เสด็จไปถึงด้วย โดยหน่วยแพทย์จะต้องเข้าไปดำเนินการรักษาพยาบาล ก่อนที่จะมีการเสด็จ จริง อย่างน้อยหนึ่งวันเสมอ

หน่วยแพทย์เคลื่อนที่เหล่านี้ จึงทำหน้าที่เสมือนชุดล่องหนที่ต้องเข้าไปเตรียมพื้นที่ก่อนการเสด็จ ซึ่งล้วนมีความยากลำบากในการเดินทาง และต้องมีความอดทน อยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะการไปในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เช่น โรงเรียน ตชด.

หน่วยทันตกรรม
พระราชทาน

ธีรลักษณ์ สุทรเสถียร

หน่วยกัณฑ์การรวมพระราชทาน

ธีรลักษณ์ สุทธเสถียร *

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณ ล้นเกล้าล้นกระหม่อม ในการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริจัดตั้งหน่วยกัณฑ์การรวมพระราชทานขึ้นตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๑ ในฐานะที่เป็นคนปกติคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๗-๒๕๕๕ และที่ปรึกษาคนปกติ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ จวบจนปัจจุบัน ในช่วงทั้งหมดนี้ได้มีโอกาสสนองพระราชปณิธาน โดยการเข้าร่วมเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา รวมทั้งปฏิบัติงาน ณ หน่วยกัณฑ์การรวมพระราชทาน ได้เห็นถึงความมุ่งมั่นพระราชหฤทัย การอุทิศพระองค์ ทรงงานลำบากตรากตรำอย่างมิทรงเหน็ดเหนื่อยอยู่เป็นเนืองนิตย์ เพื่อพัฒนาช่วยเหลือประชาชนให้อยู่ดีมีสุข ดังที่มีผู้กล่าวไว้ว่า ไม่มีผืนแผ่นดินไทยส่วนไหนที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีจะไม่เคยย่างพระบาทไปถึง ไม่ว่าที่นั้นจะไปได้ยากลำบากเพียงใด มีอยู่ครั้งหนึ่งหลายปีมาแล้ว ที่หน่วยกัณฑ์การรวมพระราชทานเดินทางเพื่อไปปฏิบัติงาน ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านกามาผาได้ การเดินทางด้วยรถยนต์ขึ้นเขา ต้องผ่านทางลาดชันและห้วยน้ำ หนทางขรุขระใช้เวลานานและขลุกขลักกว่าจะไปถึงที่หมาย ทางท่าน ตชด. ผู้นำทางเล่าว่า ปัจจุบันการเดินทางดีขึ้นมาก เนื่องจากยังมีถนนไปถึง เดิมพระองค์เสด็จพระราชดำเนินโดยพระบาทจากด้านล่างเขาถึงโรงเรียนด้านบน ใช้เวลาครึ่งค่อนวัน ก็ยังมีทรงแสดงถึงความเหน็ดเหนื่อย พระองค์ไม่เคยที่จะทรงย่อท้อหรือหยุดยั้งงานที่ยากลำบาก ตรากตรำ พระราชกรณียกิจของพระองค์ทั้งปวงนี้ จึงได้นำการพัฒนาไปสู่ท้องถิ่นทุรกันดารอย่างมีประสิทธิผลยิ่ง

จากการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดำเนินตามรอยเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงรับพระราชภาระในการสนองพระราชกรณียกิจอย่างจริงจังนั้น ประจักษ์ชัดในความรู้สึกรักของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการถวายงานและพสกนิกรโดยถ้วนหน้าว่า ทรงมีพระปรีชาสามารถในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาแบบองค์รวม ในช่วงที่เสด็จฯ ทรงเยี่ยมโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนในพระราชดำริและพสกนิกร พระองค์จะทรงให้ความสำคัญในการพัฒนาความเป็นอยู่ของทั้งนักเรียนและประชาชน ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขอนามัย โภชนาการ น้ำดื่ม น้ำใช้ นอกเหนือไปจากการศึกษา นำมาซึ่งโครงการตามพระราชดำริส่วนพระองค์มากมาย ที่ได้ทรงพระกรุณาพระราชทานเป็นแนวทาง เพื่อนำไปปฏิบัติ อันมีผลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อันเป็นการที่คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีโอกาสสนองพระราชปณิธาน จากการเป็นหน่วยปฏิบัติการหลัก ร่วมกับสำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น จากพระกระแสรับสั่งของพระองค์ตั้งใจความที่ว่า การจะดูแลสุขภาพอนามัยให้ได้ยั่งยืน จำเป็นต้องเน้นการป้องกันโรคเป็นหลัก จึงเป็นที่มาของโครงการต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น โครงการยุทธศาสตร์สุขภาพดีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ดำเนินการฝึกอบรม ตัวแทนครู นักเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศ เพื่อจุดประกายให้มีการตื่นตัวด้านการดูแลสุขภาพอนามัย อันจะยังประโยชน์ในระยะยาวของการป้องกันโรค อีกทั้งการจัดโครงการหน่วยงานต้นแบบพื้นที่มีสุขเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น โครงการพัฒนาดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นงานที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยทั้งสิ้น

หลักการพัฒนาของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะทรงเน้นถึงการพัฒนาให้ยั่งยืน ผ่านความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติได้เอง โดยจะปรากฏตลอดระยะเวลาที่ทรงงาน ในช่วงแรก ๆ ที่ทางหน่วยได้ไปปฏิบัติงาน เวลาให้การรักษาทางทันตกรรมก็จะเห็น

เด็ก ๆ มีเหากระโดดไปมา เป็นที่หัวนเกรงของพวกหมอมอ ๆ ซึ่งนอกจากจะใส่ที่คลุมศีรษะตัวเองแล้วยังเอามาคลุมศีรษะเด็ก ๆ อีกด้วย ความทราบถึงพระองค์ก็ทรงรับสั่งแบบมีพระอารมณ์ขันว่า เรื่องเหล่านี้สำคัญให้ช่วยดูแลนักเรียนด้วย เพราะหมอมอที่มาทำฟันก็เป็นทีมหมอมอที่ดูแลพระองค์เหมือนกัน ต่อมาทางคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดลก็มาช่วยเรื่องพยาธิและเหา พระองค์ก็จะทรงซักถามทั้งอาจารย์หมอมอและครู ดชด. ว่าการรักษาทำโดยวิธีใดที่จะสามารถทำให้นักเรียนได้ถูกต้อง ปัจจุบันไปทำฟันให้นักเรียนก็ไม่เห็นเหาอีกเลย ในช่วงหนึ่งปีที่ทางคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ไปออกหน่วยพร้อมกันเพื่อไปตรวจคุณภาพน้ำ พระองค์ทรงแสดงความสนพระทัยและทรงแนะนำให้มีการซ่อมบำรุงเครื่องกรองน้ำอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้คุณภาพน้ำที่ดีแก่การบริโภค มีอยู่คราวหนึ่งที่ได้กราบทูลถามพระองค์ว่า เสด็จมาที่โรงเรียนตั้งมากมาย ส่วนใหญ่ก็การถวายรายงานคล้าย ๆ กัน จะทรงเบื่อหรือไม่ พระองค์ได้รับสั่งตอบเป็นใจความว่า พื้นฐานอาจเหมือนกัน แต่รายละเอียดไม่เหมือนกัน เช่นเดียวกับตู้แต่ละตู้ แมื่อด้านนอกจะคล้ายกัน แต่เปิดเข้าไปข้างในก็มีความแตกต่างกัน มีหลายอย่างที่จำเป็นต้องพัฒนาต่อเนื่องอีก จะเห็นได้ว่า พระองค์ทรงพิจารณาถึงรายละเอียดและสนพระทัยในทุกส่วน เพื่อสามารถพัฒนาได้เฉพาะในแต่ละพื้นที่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ไม่ว่าพระองค์ทรงงาน ณ ที่ใดก็จะทรงจดบันทึกและติดตามงานอยู่เสมอ นับว่าพระองค์ใส่พระทัยในพระราชกรณียกิจทั้งหลายทั้งปวง เพื่อให้เกิดผลสำเร็จอย่างแท้จริง

พระวิริยะอุตสาหะในการทรงงานนั้น เป็นที่เลื่องลือว่าไม่เคยทรงหยุดนิ่งแม้แต่ชั่วครู่ชั่วยาม ทรงหายพระทัยเป็นงานโดยตลอด แม้จะทรงเหน็ดเหนื่อยเพียงไร ก็จะไม่ทรงหวั่นไหวพสกนิกรและผู้ถวายงานอยู่เสมอ โดยปรากฏในครั้งที่ได้มีโอกาสไปออกหน่วยที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ที่พระองค์มีกำหนดการที่จะเสด็จมาเสวยพระกระยาหาร แต่ด้วยที่หมายที่เสด็จก่อนหน้าล่าช้ากว่ากำหนด ได้ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ผู้ที่มาร่วมโต๊ะเสวยนั้นรับประทานอาหารไปก่อน เมื่อเสด็จถึงที่หมายที่โรงเรียนก็ทรงงานเลย มิให้ผู้รับเสด็จและนักเรียนต้องรอเวลาเฝ้า เมื่อสอบถามได้ความว่าพระองค์เสวยพระกระยาหารว่างเพียงเล็กน้อยบนเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งก่อนเสด็จลงที่โรงเรียน

หลายครั้งหลายคราในสภาพการณ์ สภาพแวดล้อม และสภาพภูมิอากาศอันไม่พึงประสงค์ พระองค์จะทรงแสดงพระราชหฤทัยห่วงใยพสกนิกรผู้มาเฝ้าและผู้ถวายงานเสมอ เป็นประจักษ์แจ้งชัดว่า น้ำพระทัยของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีนั้นยิ่งใหญ่ไพศาลเพียงใด

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นที่รักและเทิดทูนบูชาในหมู่พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่า ในครั้งที่ได้ไปออกหน่วยที่ ศกร.ตชด.บ้านปอหม้อ การเดินทางไปถึงได้โดยทางเท้าทางเรือ หรือทางเฮลิคอปเตอร์ เท่านั้น ในวันนั้นได้ทำการตรวจรักษาเด็กชายเขาอายุประมาณ ๖ ขวบ ได้สอบถามเด็กถึงการเดินทาง จึงได้ทราบว่าเด็กเดินทางด้วยเท้ามากับบิดา ใช้เวลา ๗ ชั่วโมงกว่า จึงได้ถามเด็กชายเขาผู้นั้นว่า ตั้งใจเดินมาตั้ง ๗ ชั่วโมง ลำบากไหม มาทำอะไร เด็กชายเขายิ้มและตอบอย่างหน้าซื่อว่า “อยากเห็นพระเทพฯ” ในวันนั้นได้เห็นชาวเขานับร้อยคน บางคนก็ยังไม่ได้รับสัญชาติไทย ยืนเกาะรั้วดูเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง และยื่นรอรับเสด็จเพื่อชื่นชมพระบารมีอย่างใจจดใจจ่อ แสดงถึงความจงรักภักดีต่อพระองค์อย่างหาที่สุดมิได้

การที่ได้ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์ทันตกรรมพระราชทาน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีโอกาสเฝ้า

ถวายงานในหน่วยทันตกรรมพระราชทานและโครงการต่าง ๆ ได้ชื่นชมพระบารมี พระจริยาวัตรอันงดงาม ความไม่ถือพระองค์ การแสดงออกซึ่งพระเมตตา กรุณาที่มีต่อบุคคลทุกหมู่เหล่า ความเอาพระราษหฤทัยใส่ในพระราชภารกิจทั้งปวง ตลอดจนพระอารมณ์ขันและความเข้าพระทัยในมวลมนุษยชาติ การสนพระทัยใฝ่รู้ การอุทิศพระองค์ในการทรงงาน เพื่อความร่วมมือเป็นสุขให้แก่อาณาประชาราษฎร์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรที่อยู่ห่างไกล อันจะกล่าวได้ว่าความสุขสวัสดิ์ของคนไทยที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีนั้นยิ่งใหญ่หนัก

ข้าพระพุทธเจ้ารู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ที่ได้ฝ่าละอองพระบาท ทรงบำเพ็ญปฏิบัติพระราชกรณียกิจอย่างหนักหน่วง โดยมีพระราชประสงค์ เพื่อความผาสุกของประชาชน ยิ่งความปลาบปลื้มปิติสุขแก่พสกนิกรทั้งปวง ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายความจงรักภักดี ต่อใต้ฝ่าละอองพระบาท จะร่วมกันปฏิบัติหน้าที่สนองพระราชปณิธานอย่างเต็มกำลังความสามารถ เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะเสด็จทรงงานที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ครบ ๑๑๑ ครั้ง ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๖ นี้ ขอพระราชทานพระราชวโรกาสถวายพระพรชัยมงคล ขออานาภาพแห่งพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากล โปรตรอภิบาลประทานพรให้ได้ฝ่าละอองพระบาท เจริญด้วยจตุรพิธพรพิพัฒน์สวัสดิมงคล มีพระชนมายุยืนนาน ทรงพระเกษมสำราญ สถิตเป็นดวงแก้ว เป็นมิ่งขวัญของปวงข้าพระพุทธเจ้าตราบนิจรันดร์กาล

* ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ ทพญ. ดร.ธีรลักษณ์ สุทธเสถียร
ศูนย์ทันตกรรมพระราชทาน คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ท้าวชัยแพทย์
พระราชทาน

บันเจ็ด ฐิตาภิวัดนกุล

หน่วยแพทย์พระราชทาน

บันเจ็ด วิฑิตาภวิฑนกุล

ข้าพเจ้าถือได้ว่า เป็นลูกหม้อของโรงพยาบาล นวุดิสมเต็จยา ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ คนหนึ่ง เพราะได้เข้ามาเริ่มต้นรับราชการครั้งแรกที่นี้ในสมัยที่ รพ. ยังอยู่ในสังกัด บข.ตชด. จวบจนปัจจุบัน มีอดีตผู้บังคับบัญชา หัวหน้าโรงพยาบาล ที่เคยทำงานออกหน่วยแพทย์ เต็บโตกระทั่งได้รับพระราชทานยศนายพล และเกษียณอายุราชการไปแล้วสี่ท่าน

หากย้อนกลับไปวันที่เข้ามาสมัครเป็นแพทย์ในสังกัด บข.ตชด. สิ่งที่ทำให้เลือกตัดสินใจอยากมาเป็นหมอ ตชด. ก็คือ ได้มีโอกาสทำงานใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท ออกหน่วยแพทย์พระราชทาน และ คิดเสมอว่า ในฐานะที่ข้าพเจ้าจบการศึกษาจากวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า โรงเรียนแพทย์ทหาร น่าจะสามารถปรับตัวเข้ากับวิถีตำรวจ ตชด. ได้อย่างมีความสุข

ถือว่าข้าพเจ้าได้เลือกทางเดินชีวิตที่ถูกต้องที่สุด การเป็น ตชด. เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการปลูกฝังความประหยัด มัธยัสถ์ และการดำรงตนอย่างมีเกียรติยศ การมีตัวอย่างและแม่แบบที่ดี ย่อมทำให้ผู้เดินตามมันใจและก้าวเดินอย่างมั่นคง ซึ่งแม่แบบของ ตชด. เรานั้น ทุกคนย่อมมี สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สถิตอยู่ในหัวใจ ตชด.ทุกนายอย่างแน่นอน

ตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การจัดตั้ง โรงเรียน ตชด. นั้นหวังผลสำเร็จได้ทุกมิติจริง ๆ ทั้งมิติความมั่นคง มิติการศึกษา มิติการกระจายความเจริญสู่ถิ่นทุรกันดาร และหนึ่งในนั้นคือ มิติสาธารณสุข

โรงเรียนย่อมต้องมีห้องพยาบาล นั่นหมายความว่าจะต้องมีการดูแลนักเรียน ตชด. ของพระองค์ท่านอย่างมีระบบแบบแผน คอยดูแลสอดส่องการ

เจริญเติบโตของเด็กนักเรียนให้แข็งแรง และมีสุขภาพที่ดี การจัดหน่วยแพทย์พระราชทานนั้นถือได้ว่า เป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่พสกนิกรโดยแท้

ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมหน่วยแพทย์พระราชทานตั้งแต่เริ่มรับราชการ เห็นถึงความเจริญทางการแพทย์ที่เข้าถึงประชาชนมากขึ้นตามเวลาที่ผ่านไป สิทธิการรักษา กระทั่ง การส่งต่อผู้ป่วยต่าง ๆ แต่สิ่งหนึ่งซึ่งยังคงเหมือนเดิมทุกประการ ตั้งแต่วันแรกที่ข้าพเจ้าได้เห็นคือ พระจริยวัตรอันงดงามเปี่ยมด้วยความเมตตาต่อประชาชนทุกเพศวัยของพระองค์

หลายครั้งที่ข้าพเจ้าต้องเข้าไปพักแรม ในห้องเรียนของโรงเรียน เพื่อรอกับหน่วยแพทย์พระราชทานในตอนเช้า และตั้งแต่ใกล้รุ่งก็จะมีประชาชนที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังต่าง ๆ เข้ามาปรึกษา บ้างก็มีบุตรหลานนำมา บ้างก็มาด้วยตนเอง ความหวังของผู้ป่วยและญาติคือ การได้รับเป็นผู้ป่วยในพระราชานุเคราะห์

เมื่อถึงเวลาเช้า ข้าพเจ้าจะมีหน้าที่ตรวจร่างกาย สรุปรประวัติทั้งหมด และรอดูรายงานแต่พระองค์ท่าน ซึ่งการซักประวัติ และตรวจร่างกายนั้น จะกระทำโดยไม่ลงรายละเอียดมิได้เลย เพราะพระองค์ท่านทรงตรัสถามอย่างสนพระทัย ทั้งในอาการต่างๆของโรค ประวัติครอบครัว ปัญหาการดูแลผู้ป่วย ทั้งในระยะแรก และปัญหาในการดูแลต่อเนื่อง ซึ่งส่วนมากจะมีปัญหาในการเดินทางมารักษา ยัง รพ.ประจำจังหวัด

นับเป็นการบูรณาการแก้ไขปัญหาสุขภาพในระดบนโยบายตลอดจนระดับผู้ปฏิบัติงานอย่างแท้จริง การที่พระองค์ท่านเสด็จ เยี่ยม โรงเรียน ตชด. นั้น ปัญหาทุกปัญหาจะได้รับแก้ไขอย่างทันที่ อาทิ ปัญหาการรักษา ผ่าตัดโรคต่าง ๆ จะสามารถจัดส่งผู้ป่วยมารักษา ยัง กทม. หรือ รพ.ศูนย์ฯ ที่มีความพร้อม ปัญหาการส่งต่อ การเดินทางของผู้ป่วย ตชด. เราจะเป็นผู้ดำเนินการ ปัญหาการดูแลผู้ป่วยพิการทุพพลภาพ จะมีนักสังคมสงเคราะห์ กระทั่งเหล่ากาชาดเข้ามาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตให้แก่พสกนิกรของพระองค์

หัวหน้าโรงพยาบาล นวุดิสมเด็จย่า นำคณะออกหน่วยแพทย์พระราชทาน
ที่โรงเรียน ตชด.บ้านกามาผาใต้ ต.แม่หละ อ.ท่าสองยาง จ.ตาก เมื่อ วันที่ ๓๐
ธันวาคม ๒๕๓๕ (เดินเท้าเข้าพื้นที่ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร)

แม้จะมีการโอน โรงเรียน ตชด. ให้อยู่ในการกำกับดูแล ของ อบต. ในหลายพื้นที่ แต่โครงการตามพระราชดำริต่าง ๆ ที่ได้พระราชทานให้แก่ โรงเรียน ตชด. และ นักเรียน ตชด. ก็ยังดำเนินต่อมาอย่างต่อเนื่อง ตชด. เรายังคงทำงานสนองพระมหากรุณาธิคุณอย่างไม่ลดละย่อท้อ หน่วยแพทย์พระราชทาน ได้รับการอาสาสนับสนุนจาก แพทย์สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ของโรงพยาบาลอำเภอในพื้นที่ ตอกย้ำความสำเร็จในการดูแลสุขภาพรักษาโรคให้ประชาชนคนไทยทุกคนตามนโยบายของรัฐบาล สายธารแห่งพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรมแล้วอย่างแท้จริง.

หน่วยหนึ่งรวมเป็นร้อย	ใจภักดี
แพทย์ตำรวจร่วมสมัคร	หนึ่งนั้น
พระราชกรณียกิจ	ล้วนเพื่อ ปวงประชา
ทานถึงจิตคงมั่น	ขอพระองค์ ทรงพระเจริญ

*พ.ต.อ. บัณฑิต วิถีตาวิวัฒน์กุล :
นายแพทย์ (สบ5) โรงพยาบาลตำรวจ

ผู้ตาม เสด็จ ฯ

บันทึกรักคนชายแดน ถวายเทพแห่งแคว้น
รัตนราชสุตา
 สี่สิบปีทรงพัฒนา เด็กน้อยหาญกล้า
ให้ยื่นหยัดดำรงตน
 เสด็จเยี่ยมทั่วทุกหน ชายแดนชุมชน
ทรงสร้างขวัญกำลังใจ
 หวังเพียงเด็กน้อยเติบโตใหญ่ เลี้ยงตนเองได้
เสมอภาคด้วยการศึกษา
 อนาคตมั่นคงก้าวหน้า สู้อยู่โลกา
ภิวัดน์พัฒนาไทย
 งานยากแสนหนักเพียงไหน หนทางมั่นไกล
มิพริ่นแผ่ขวัญเดินหน้า
 พระองค์เปี่ยมด้วยความกล้า ขจัดทุกข์ประชา
เชื่อมโยงผองความร่วมมือ
 พระเกียรติระบิลเลื่องลือ โลกรับนับถือ
ดั่งพระมารดาชายแดน
 ทุกรัณดารยากแค้น ท่องทั่วทุกแดน
ด้วยทุกวิถีเส้นทาง
 ไพร่ป่าพนาแสนกว้าง หวังน้ำเว็จว่าง
เห็นฟ้าข้ามเขตแดนไกล
 ตชด.กัมกรบาไท้ ชึ่งน้ำพระทัย
พระผู้ทรงเปี่ยมเมตตา
 ชีวิตเหล่าปวงข้าฯ ถวายพระแก้วฟ้า
เป็นข้าราชการทุกชาติไป

บันทึกรัก...
พร้อมกันนี้ถึง ตชด.

ดารุณี พินิจ
กรองทอง เกตุบุญลือ
ศรณารี ศรพรมมาส
อรพรรณ ศรีนวลอ่อน
เนตรทราย ชุณหรงค์

บันทึกรัก...พลร่มหญิง ตชด.

การเสด็จ เยี่ยม โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน แห่งองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตลอด ๔๐ ปีที่ผ่านมา จะปรากฏภาพตำรวจหญิง คอยถวายอารักขาและอำนวยความสะดวกความปลอดภัยตลอดเส้นทาง ตำรวจหญิงกลุ่มนี้ คือ พลร่มหญิงแห่งค่ายนเรศวร สังกัด กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศตำรวจตระเวนชายแดน

การได้มีโอกาสถวายงานอย่างใกล้ชิด ล้วนเป็นที่มาแห่งความประทับใจที่ตำรวจพลร่มหญิงเหล่านั้น ต่างน้อมจารึกไว้ในหัวใจ มาเวลานี้ เมื่อมีโอกาสเล่าเรื่องความรักและประทับใจของตนต่อพระองค์ท่าน ถ้อยคำรักจึงพรั่งพรู

นารายณ์บรรทมสินธุ์ เดินดงลงเสลี่ยง :

ร้อยตำรวจเอกหญิง ดารุณี พินิจ

ครั้งหนึ่ง เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๓ หลังการเสด็จเยี่ยม โรงเรียน ตชด. ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี กองทัพอากาศ ได้ทูลเชิญไปทอดพระเนตร หินที่เป็นรูปนารายณ์บรรทมสินธุ์จมน้ำ ในพื้นที่ทหาร เขตบ้านแซ่ดอน อ.น้ำยืน จ.อุบลราชธานี ในวันรุ่งขึ้น พระองค์ท่านรับสั่งให้ตำรวจพลร่มหญิงตามเสด็จ ด้วย

เช้าวันรุ่งขึ้น ตำรวจพลร่มหญิง ๕ คน สวมเครื่องแบบชุดพาดิกลำรายงานตัวต่อแม่ทัพอากาศ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ขบวนเสด็จ ประกอบด้วย ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ทั้งฝ่ายทหาร ตำรวจ และพลเรือน เริ่มออกเดินเท้า เวลา ๐๘.๐๐ น. เส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน พื้นที่เป็นป่าขนาดใหญ่ ชุ่มชื้น มีเนินเขาสลับเป็นช่วงๆ บางช่วงชันแฉะ และลื่น เนื่องจากมีฝนตกพริ้ว ต้องใช้ไม้เท้าคอยยันพยุงกายกัน

ระหว่างทาง มีเจ้าหน้าที่นักวิชาการป่าไม้ คอยถวายรายงานเรื่องต้นไม้พันธุ์ไม้ จนถึงที่หมายเวลา ๑๒.๐๐ น. รวมเวลา ๔ ชั่วโมงเต็มของการเดิน

เท่า ทุกคนเหน็ดเหนื่อยกันมาก มีอาการรองเท้ากัดกันเกือบทุกคน รวมทั้งเหล่าพลร่มด้วย แต่ทุกคนพยายามเก็บอาการ ทว่าเมื่อมองไปยังทูลกระหม่อมพระองค์ทรงสบายๆ เหมือนไม่ทรงเหนื่อย ทรงประทับพักพระอิริยาบถ และเสวยพระกระยาหารกลางวัน พร้อมชมรูปภาพนารายณ์บรรทมสินธุ์จมน้ำที่กองทัพจัดถวายให้ทอดพระเนตร ซึ่งถ่ายได้เฉพาะหน้าแล้ง ช่วงน้ำลด แต่ช่วงที่เสด็จไป เป็นฤดูฝน น้ำมาก จึงไม่สามารถชมของจริงได้

ประมาณ ๑๓.๐๐ น. กองทัพได้จัดเสลี่ยงมาถวาย และทูลเชิญเสด็จขึ้นเสลี่ยงกลับ แต่พระองค์ไม่ยอมขึ้นเสลี่ยง ทรงรับสั่งว่าจะทรงพระดำเนินกลับออกมาเอง ในขณะที่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หลายท่าน ต้องขอพระราชทานพระราชนุญาต ขึ้นเสลี่ยงกลับ เพราะไม่สามารถเดินออกมาเองได้แล้ว บางท่านที่ไม่ได้ขึ้นเสลี่ยง ก็ต้องเกาะไม้ข้าง ให้ทหารพุงกันออกมาบ้าง อย่างทุลักทุเล

ส่วนพวกเรา ตำรวจพลร่มหญิง แม้ว่าจะเหนื่อยเพียงใด ก็ต้องเดินตามเสด็จ ออกมาอยู่แล้ว เมื่อเห็นภาพที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (พระยศขณะนั้น) ทรงพระดำเนินออกมา โดยไม่แสดงความย่อท้อหรือเหน็ดเหนื่อยออกมาให้เห็นเลย ทั้ง ๆ ที่ต้องเดินออกมาอีก ๔ ชั่วโมง ทำให้พวกเราเกิดความประทับใจ มีกำลังใจ และปลอบปลื้มชื่นชม ในพระชตติยะมานะของพระองค์ท่าน พระองค์สมเป็นชตติยะนารีแห่งราชวงศ์จักรี ของประเทศไทย เป็นบุญของพสกนิกรทั้งหลายที่ได้อยู่ใต้พระบารมีของทุกพระองค์

ยิ้มเพิ่มพลัง : พันตำรวจโทหญิง กรองทอง เกตุบุญลือ

พ.ต.ท.หญิง กรองทอง เกตุบุญลือ อดีตหัวหน้าชุดถวายความปลอดภัยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บันทึกความประทับใจ ที่เกิดในทุกช่วงเวลาของการถวายงาน ว่า

การปฏิบัติงานแม้ต้องเดินทางข้ามเขตจังหวัด ข้ามภูมิภาค ถึงจะไกลแสนไกล แต่เมื่อเห็นรอยยิ้มของพระองค์ท่าน ความเหน็ดเหนื่อยก็ผ่อนคลาย ยิ้มนั้นเป็นดัง รอยยิ้มเพิ่มพลัง

ครั้งหนึ่ง เมื่อถึงเวลาใกล้เสด็จ ฯ กลับจากการตรวจเยี่ยม โรงเรียน

ดชด. ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจจาก ท่านผู้หญิง สง่า อิงกุลานนท์ ให้ถือ
กระเป่า และได้คอยประคองแขนท่าน นำไปยังจุดส่งเสด็จฯ พระองค์ทรงหันมา
ยิ้ม และตรัสกับท่านผู้หญิง ว่า “ได้คนดูแลล้ำใหญ่”

รอยยิ้มของพระองค์ ดั่งเชื้อเพลิงพลังสูงให้ร่างกายขับเคลื่อน ทำงาน
ไม่เหน็ดเหนื่อย

ข้าพระพุทธเจ้า ได้เกษียณอายุราชการแล้ว แม้มิได้ตามเสด็จฯ ไปเฝ้า
ถวายงาน แต่ยังคงเฝ้าติดตามพระองค์ผ่านหน้าจอทีวี ขอพระองค์ทรงพระ
เจริญ ขอทรงมีพระพลานามัยแข็งแรง เป็นพระมิ่งขวัญของชาวตำรวจตระเวน
ชายแดน และเด็กด้อยโอกาสห่างไกลความเจริญตลอดไป

ดินะที่เราเนื้อเยอะ : พันตำรวจโทหญิง ศรีนารี ศรีพรหมมาส

การปฏิบัติงานถวายแม่มีการซักซ้อมการปฏิบัติ และระมัดระวังเพียงใด แต่ในสถานการณ์จริง บางครั้งก็ยังมีเหตุสุดวิสัย ซึ่งความพลั้งพลาดใด ๆ ย่อมนำมาซึ่งความห่วงใยและความกังวลใจ โดยเฉพาะในหมู่พลร่มหญิงที่ถวายงานอยู่ แต่ด้วยพระเมตตาของพระองค์ท่าน ในยามเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน พระองค์จะทรงแสดงออกด้วยพระอารมณ์ขัน สร้างรอยยิ้ม เรียกความรักจากผู้คนรอบข้าง เป็นที่วิญญู ในประการสำคัญ ได้ช่วยผ่อนเบาความรู้สึกผิดของพลร่มหญิงด้วย ดังเหตุการณ์ครั้งหนึ่งที่ตราตรึงในความรู้สึกของ ศรีนารี....

เมื่อเดือน พฤศจิกายน ๒๕๓๖ ในคราวเสด็จทรงงานที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อทรงประกอบพิธีถวายผ้าพระกฐิน ทอดพระเนตรกิจการและสถานที่ต่าง ๆ ในแขวงเวียงจันทน์ หลวงพระบาง บอลิคำไซ และคำม่วน วันหนึ่ง เสด็จไปทอดพระเนตรน้ำตก และศึกษาพันธุ์ไม้เส้นทางที่เสด็จฯ เป็นเส้นทางธรรมชาติ บางช่วงทางลาดชัน มีต้นไม้และรากไม้ระเกะระกะ

พระองค์ท่านทรงสะดุดรากไม้ ทรงล้ม พระที่นั่งกระแทกพื้น พวกเราพลร่มหญิงเข้ารับพระองค์ไม่ทัน ใจหายวาบ เกรงว่าจะทรงได้รับบาดเจ็บ แต่พระองค์กลับทรงยิ้มพระสรวลและตรัสว่า “ดินะที่เราเนื้อเยอะ” และเสด็จพระราชดำเนินต่อ

พวกเราได้ยินดั่งนั้น รู้สึกโล่งใจเหลือเกิน ทุกครั้งในการปฏิบัติหน้าที่ แม้จะตั้งใจและตั้งสติอย่างเต็มที่แล้วก็อาจมีเรื่องไม่คาดคิดเกิดขึ้นได้ ถ้าเป็นสมัยโบราณ หากทรงบาดเจ็บ แม้เพียงเล็กน้อย เหล่าข้าพระพุทธเจ้า คงต้องพระราชอาญา เป็นบุญของข้าพระพุทธเจ้า ที่ได้เป็นข้าในพระองค์ในกาลเวลานี้ พระบารมีปกเกล้าโดยแท้

ขอพระองค์ทรงพระเจริญ พระพุทธเจ้าข้า

พลร่มหญิง จากชนเผ่า : ร้อยตำรวจเอกหญิง อรพรรณ ศรีนวลอ่อน

อรพรรณเป็นชนเผ่าอาข่ารุ่นเดียวกับดาริกา บ้านอยู่ติดชายแดนพม่า เรียนที่ โรงเรียน ดชด.เจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๕ บ้านผาหมี อ.แม่สลาย จ.เชียงราย เดิมโตมาพร้อมกับคำสอนของพ่อแม่ บอกเล่าถึงพระมหากษัตริย์คุณของสมเด็จพระยา ของสถาบัน ว่าพ่อแม่ได้สัญชาติไทย เพราะในหลวงให้เราเป็นพลเมืองไทย เพราะฉะนั้น ต้องทำตัวให้เป็นประโยชน์ อรพรรณถูกปลูกฝังให้รักและเทิดทูนสถาบันมาตั้งแต่เด็ก ๆ เมื่อจบการศึกษาอรพรรณผ่านการคัดเลือกเป็นตำรวจพลร่มหญิง มีโอกาสได้ปฏิบัติหน้าที่ถวายความปลอดภัย แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ข้าพเจ้าได้เห็นพระกรณียกิจของพระองค์ท่าน ที่ทรงงานเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ของเด็กนักเรียน โดยไม่ทรงเหน็ดเหนื่อย ท่านมีรอยยิ้มตลอดเวลา ทำให้ข้าพเจ้าปฏิบัติงานด้วยความจงรักภักดีตลอดมา

แม้ในวันนี้จะพ้นจากหน้าที่พลร่มหญิงแล้ว แต่ข้าพเจ้ายังพาคอบครัวดูข่าวพระราชสำนัก และเล่าเรื่องพระกรณียกิจของท่านให้ลูกฟังด้วยความภาคภูมิใจ รู้สึกหัวใจพองโตทุกครั้งได้เห็นพระพักตร์ของท่านผ่านจอทีวี

ถ้าเหล็กไหลและเกาะนก : พันตำรวจโทหญิง เนตรทราย ขุนณรงค์

ครั้งหนึ่ง หลังการเสด็จฯ เยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีการกราบบังคมทูลเชิญ ให้เสด็จฯ ไปเยี่ยมชมถ้ำเหล็กไหล ในวันนั้นข้าพเจ้าถวายงานเป็นหนึ่งในพลร่มหญิง ทำหน้าที่นำขบวนเสด็จฯ โดยนำห่างจากขบวนของพระองค์ท่าน ประมาณ ๑๐ เมตร ก่อนการเสด็จฯ ข้าพเจ้าได้เข้าไปตรวจพื้นที่และเส้นทางเสด็จฯ พบว่าจุดดังกล่าว สูงจากพื้นที่ราบพื้นดินประมาณ ๕ เมตร มีการจัดเตรียมพื้นที่จุดประทับยื่นทอดพระเนตร เป็นชั้นบันไดขึ้นไปยังปากถ้ำ

เหล็กไหล ซึ่งมีลักษณะเป็นช่องปากถ้ำกว้างประมาณ ๒ ตัวคน ขอบปากถ้ำด้านล่าง สูงจากบันไดชั้นสุดท้ายที่เป็นดิน เมื่อยืน ณ จุดนั้น ขอบปากถ้ำจะอยู่ประมาณระดับเหนือเอวเล็กน้อย

การเสด็จ เยี่ยมชมจะทรงทำได้เพียงแค่ประทับยืนทอดพระเนตร ณ จุดนั้น โดยจะต้องทรงยื่นพระพักตร์เข้าไปในถ้ำ เนื่องจากในถ้ำ มีพื้นที่มืดกว้างนัก และไม่ได้มีการเตรียมการให้พระองค์ท่านเสด็จ เข้าไปทอดพระเนตรด้านใน เมื่อใกล้เวลาเสด็จ ข้าพเจ้าได้เดินนำเข้าไปก่อน และเตรียมประจำจุดที่จะถวายงาน ซึ่งจะห่างจากปากถ้ำไปด้านข้างประมาณ ๕ เมตร เพื่อไม่ให้บังการทอดพระเนตร อีกทั้งเป็นระยะที่ตรวจการและถวายความปลอดภัยได้

เมื่อข้าพเจ้ามาถึงทางขึ้นปากถ้ำ ได้พบกับเจ้าหน้าที่มหาดเล็กชาวที่ ถือโคม ไฟฉายขนาดใหญ่เตรียมฉายไฟถวายพระองค์ท่าน พี่เจ้าหน้าที่ ได้พูดคุยกับข้าพเจ้าว่า “น้องเข้าไปข้างในถวายงานฉายไฟให้ท่านชมถ้ำดีกว่าไหม พี่มีไฟฉายมา”

“ได้ค่ะ” ข้าพเจ้าตอบรับ เพราะตอนเข้าไปสำรวจพื้นที่พบว่าภายในถ้ำเป็นที่ลาดเอียงเล็กน้อย ดินค่อนข้างชื้นแต่พอมีพื้นที่ให้ยืนได้ พี่เจ้าหน้าที่จึงบอกว่า

“น้องเข้าไปเลย พี่จะส่งไฟฉายให้ เพราะถ้าฉายไฟจากปากถ้ำเข้าไปจะบังพระองค์ท่าน เมื่อท่านเสด็จ มา น้องก็ฉายไฟส่องผนังถ้ำช้า ๆ ให้ท่านทอดพระเนตรเห็นนะ”

ข้าพเจ้ารีบป็นเข้าไปในถ้ำ หากจุดยืนที่มั่นคง แล้วยื่นมือรับโคมไฟฉาย และขยับไปด้านข้างปากถ้ำ ทดลองเปิดและฉายไฟ ตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีแมลงหรือสัตว์มีพิษหรือไม่ และเตรียมพร้อมถวายงาน

เมื่อขบวนเสด็จ มาถึง มีเพียงพระองค์ท่านและเจ้าหน้าที่ถวายงานบรรยายที่ขึ้นมา เมื่อพระองค์ประทับยืน ณ จุดที่เตรียมไว้ ข้าพเจ้าก็ถวายงานฉายไฟ พระองค์ท่านตรัสถามขึ้นว่า

“มีคนอยู่ข้างในด้วยหรือ”

“มี ดชด.หญิง พระพุทธเจ้าข้า” ข้าพเจ้ากราบบังคมทูลตอบ

จากนั้นพระองค์ก็ทรงป็นเสด็จ เข้ามาในถ้ำ เมื่อข้าพเจ้าเห็นดังนั้น จึงฉายไฟไปที่พระบาท และรีบขยับไปยืนอีกจุดหนึ่ง เพื่อให้พระองค์ประทับยืนได้ พระองค์

ประทับยืนทอดพระเนตรอยู่สักครู่ จึงยกพระหัตถ์จับปากผั่งถ้ำ เพื่อจะเสด็จฯ ออกไปด้านนอก แต่เนื่องจากตรงผั่งถ้ำ ไม่ได้จัดทำขั้นบันไดไว้ การป็นขึ้นจึงค่อนข้างจะทำไต่ยาก ข้าพเจ้ารีบวางไฟฉาย แล้วก้มกราบพระบาท พร้อมเข้าประคองพระบาทส่งพระองค์ท่านขึ้นไปยังปากถ้ำ และเสด็จฯ ไปยังที่หมายต่อไป

การถวายงานในครั้งนั้น ทำให้ข้าพเจ้าประทับใจมาก เนื่องจากพระองค์ท่านได้ทรงปฏิบัติเป็นแบบอย่างว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีคนมาเล่ามาบอกให้ฟังนั้น พระองค์ต้องทรงพิสูจน์ทราบด้วยพระองค์เอง ต้องทอดพระเนตรให้ประจักษ์ด้วยพระองค์เอง มิใช่เพียงฟัง หรือเชื่อตามคำบอกเล่านั้น

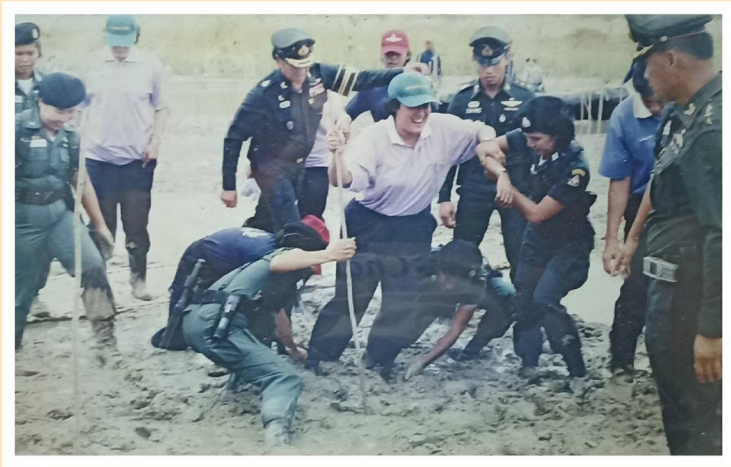
ความประทับใจอีกครั้ง คือ การถวายงาน เมื่อคราวเสด็จฯ เป็นการส่วนพระองค์ เพื่อปลุกป่าชายเลน ณ เกาะนก ภายในค่ายพระรามหก อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี เส้นทางเสด็จฯ ไปทรงปลุกป่าชายเลนในครั้งนั้น สภาพพื้นที่เป็นดินโคลน น้ำท่วมขัง ตามลักษณะของป่าชายเลนทั่วไป เมื่อเสด็จฯ ลงไปได้เพียงไม่กี่ก้าว ฉลองพระบาทก็จมลงไปในดินโคลน ทำให้ทรงพระองค์ได้ลำบากมาก

ข้าพเจ้ารีบเข้าไปถวายงานแขน เพื่อให้พระองค์ทรงจับเป็นหลัก และเสด็จฯ ต่อไปยังพื้นที่ปลุกป่า เมื่อทรงก้าวพระบาทต่อไปได้ระยะหนึ่ง พระบาทพร้อมฉลองพระบาทที่อยู่ด้านหลัง ก็จมลงไปดินโคลนอีก ครั้งนี้ จมลึกเกือบมิดฉลองพระบาท และไม่สามารถยกพระบาทขึ้นได้ ขณะเดียวกัน แขนของข้าพเจ้าที่ถวายงานให้ทรงจับไว้ ก็สุดระยะ ข้าพเจ้าไม่สามารถต่อระยะออกไปได้ เพราะขาของข้าพเจ้าก็ติดอยู่ในดินโคลนนั่นด้วยเช่นกัน ช่วงระยะต่อจากข้าพเจ้า มี ร.ต.ต.หญิง พจนา สุขเกษม (ยศขณะนั้น) ปฏิบัติหน้าที่ถวายงานอยู่ จึงได้ถวายงานแขนให้พระองค์ทรงจับต่อ ส่วนข้าพเจ้า ได้ใช้มือทั้งสองข้างชูดินโคลนที่ติดฉลองพระบาท ถวายงานยกฉลองพระบาทและพระบาทขึ้น เพื่อให้พระองค์ท่านได้ทรงก้าวย่างพระบาทต่อไปได้ พลร่มหญิง ที่ถวายงานอยู่ ณ พื้นที่นั้น ได้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้าพเจ้าไปตลอดเส้นทาง การเสด็จฯ จนพระองค์สามารถลงไปปลุกป่าในพื้นที่ดังกล่าวได้ตามที่ทรงตั้งพระทัยไว้

ภาพการถวายงานแขน ต่อ ๆ กันไปแต่ละช่วง พร้อมการชูดินโคลน และยกฉลองพระบาท เป็นจังหวะการถวายงานที่สนุกสนาน พระองค์ท่านทรงพระสรวล และแย้มพระโอษฐ์ตลอดเวลาที่ทรงปลุกป่า แม้สภาพพื้นที่จะไม่เอื้ออำนวย เป็นพระราชภารกิจที่ค่อนข้างลำบาก แต่พระองค์มิทรงย่อท้อ ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจจน

สำเร็จ ทรงแสดงให้เห็นว่า หากมีความตั้งใจและมุ่งมั่น ภารกิจใด ๆ ก็ย่อมสำเร็จตั้งใจหมาย

เป็นพระมหากษัตริย์คุณเป็นล้นพ้น ข้าพระพุทธเจ้าได้ยึดถือพระองค์ท่านเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเสมอมา พระองค์ทรงเป็นพระมิ่งขวัญของปวงข้าพระพุทธเจ้า ขอกราบพระบาทด้วยหัวใจ พระพุทธเจ้าข้า

เพียงรอยยิ้มและเสียงสรวล
พระผู้ทรงเป็นที่รัก
ทรงเยื้องย่างไปทางใด
น้อมกราบเบื้องบาทบุคคล

ช่างอบอวลละมุนนัย
สลักในหทัยชน
ราษฎร์อุ้นใจทั่วทุกหน
ดลสุขทรงพระเจริญ

ประสบการณ์งานข่าว
กับ โรงเรียน ตชด.

ภคินี คู่ม่วงคีติ

ประสบการณ์งานข่าวกับ โรงเรียน ตชด.

ภคินี คุ่มวงศ์ดี

ขึ้นชื่อว่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน การเดินทางเพื่อเข้าถึงย่อมไม่ธรรมดา ถ้าไม่ไกลจนสุดชายแดน ก็ต้องขึ้นเขา ลงห้วย ลุยท้องนา ฝ่าดงข้าวโพด กระดอนไปกับถนนดินลูกรัง บางครั้งก็เจอฝุ่นตลบหัวแดง นั่งมอเตอร์ไซค์เพื่อไปขึ้นเฮลิคอปเตอร์ให้ทันเวลาก็เคยมาแล้ว...ไปให้ถึง โรงเรียน ตชด. ง่าย

หากจะให้บอกเล่าประสบการณ์การทำงาน ในฐานะนักข่าวสายราชสำนัก สิ่งที่ได้เห็นและยึดเหนี่ยวให้มุ่งมั่นตั้งใจทำงาน คือ พระวิริยะอุตสาหะของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นแบบอย่างให้ผู้ปฏิบัติงานไม่ย่อท้อ พยายามเรียนรู้อยู่เสมอและปรับตัวให้ทันกับสิ่งใหม่ ๆ ...

ประสบการณ์ส่วนใหญ่ของการทำข่าว โรงเรียน ตชด.นอกจากจะได้พบปะพูดคุยกับพี่ ๆ ตชด. ครูจำเป็นที่มีหัวใจนักสู้และน้องๆ นักเรียนจากหลากหลายชนเผ่าแล้ว การเดินทางเข้าที่หมายเป็นอีกหนึ่งความท้าทายและสนุกทุกครั้งที่ได้ทำงานโรงเรียน ตชด.บางแห่งมีถนนลาดยางเข้าถึง พวกเราก็จะใช้รถขาไปกันเอง พื้นที่ทุรกันดารป่าเขาก็จะอาศัยเฮลิคอปเตอร์นำส่งเข้าที่หมาย ลงกลางไร่ข้าวโพดก็เคยลงแปลงนาขั้นบันไดก็มี บางแห่งมีรถมารับเพื่อส่งต่อ บางแห่งต้องเดินตามคันทนาเพื่อไปให้ถึงยังจุดหมาย

เหตุการณ์ประทับใจ คือการเดินทางไปทำข่าวที่ โรงเรียน ตชด.บ้านหมื่นขาว ต.กกสะทอน อ.ด่านซ้าย จ.เลย ตั้งอยู่บนภูเขาสูง ก่อนเข้าพื้นที่เช็คแล้วว่าสามารถเข้าไปได้ เมื่อถึงวันเดินทางมีฝนตก รถติดหล่มพวกเราพยายามเดินทางทำไปถึงที่หมายให้ทันเวลาปฏิบัติงาน และรีบกลับออกมาก่อนที่ฝนจะตกอีกรอบ... รถที่อาศัยกลับลงมาก็ติดหล่มอีกครั้ง คนลงเดินก็ลื่น สุดท้ายก็ติดหล่มไปตาม ๆ กัน เราเดินลุยถนนดินแฉะ ๆ เพื่อไปโบกรถคันหน้า ด้วยความที่เอาตัวลงไปด้วยพื้นมาเรียบร้อย

จึงมอมแมม กระโดดขึ้นท้ายกระบะเพราะกลัวทำรถของเขาและ...รถขับไปส่งพวกเราได้แค่ระยะหนึ่ง ก็ต้องลงเดินเท้าเปล่า หิ้วรองเท้าไว้เหมือนเดิม ตัวเลอะได้แต่รองเท้าห้ามเลอะ...สุดท้ายก็เจอรถขาวที่จอดรอ เอากระดาษมารองนั่ง ลงจากเขาไปส่งภาพส่งข่าวทันเวลา

...ประสบการณ์สอนให้รู้ว่าถ้าทุกคนพยายามทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดที่สุด จะยากลำบากแค่ไหน ผลลัพธ์ที่ได้ย่อมงดงามเสมอ

...ทุก ๆ ความทรงจำ แม้จะเป็นเรื่องเดิม ๆ แต่ยังคงสร้างความประทับใจไม่รู้ลืม

* ภคินี คู่มวงค์ดี : ผู้สื่อข่าวอาวุโส ช่อง ๙

บันทึกรัก...แม่บ้าน ดชด. ก้อยคำรักจึงพรั่งพรู

ความรัก คือ ความรู้สึกมหัศจรรย์ คือความพิเศษในจิตมนุษย์ ยามเมื่อมีรัก พลังมหาศาสตร์บังเกิด คือความสุขที่จะได้ทำสิ่งใด ๆ เพื่อผู้เป็นที่รัก ความรู้สึกนั้น เกิดขึ้นทุกครั้ง ยามเมื่อสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯเยือน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มวลแห่งความสุขปกแผ่ทั่วท้องถิ่น ความตื่นเต้นเริ่มต้นนับตั้งแต่ทุกคนรับทราบว่าพระผู้เป็นที่รักจะ เสด็จฯ เยือน ผองความร่วมมือ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว ความทุ่มเท ตั้งใจมั่นที่จะทำ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ต่างมุ่งมารวมกันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

คนกลุ่มหนึ่งที่เข้ามาร่วมในภารกิจรับเสด็จฯ แม้มีไช้หน้าที่โดยตรงในฐานะ ข้าราชการ แต่พวกเขา กลับทำหน้าที่แบบถวายเป็นชีวิต ทำอย่างเต็มกำลังความสามารถ เป็นกำลังสำคัญของการรับเสด็จฯ ทุกครั้ง เธอเหล่านั้น

คือแม่บ้าน ดชด.

ความประทับใจ
สูงสุดในชีวิต
แม่บ้าน ตชด.๑๓

พจนีย์ บุญประสิทธิ์

ความประทับใจสูงสุดในชีวิต แม่บ้าน ตชด.๑๓

พจนีย์ บุญประสิทธิ์

“สมเด็จพระเทพฯ จะเสด็จ เยี่ยม โรงเรียน ตชด. ที่เมืองกาญจน์ และราชบุรี ปีนี้ผู้บัญชาการขอให้แม่บ้าน ตชด.เป็นผู้ทำอาหารถวายท่าน แม่จะไปได้ไหม”
“ไปได้ค่ะพ่อ แม่จะลาพักร้อนไป วันไหนหรือคะ”

ข้าพเจ้าตอบไปทันทีโดยไม่ลังเล แม้ว่าจะมีการกิจหน้าที่ประจำที่ต้องปฏิบัติอยู่ แต่ในฐานะภรรยาของ ผกก.ตชด. ในฐานะหัวหน้าแม่บ้าน ตชด.๑๓ และในฐานะประชาชนคนหนึ่งที่จะได้มีโอกาสรับใช้พระองค์ครั้งหนึ่งในชีวิต เราจะต้องทำให้ดีที่สุด เป็นครั้งแรกสำหรับแม่บ้านหลายคน ที่เพิ่งได้เดินทางไปกับรถไฟเร็วของ ตชด. ไปยังเป้าหมาย คือ โรงเรียน ตชด. ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี เส้นทางบางช่วงเป็นลำธารขวาง รถต้องขับข้ามผ่าน น้ำอยู่ระดับห่างจากขอบหน้าต่างไม่มากนัก ตชด.ต้องทำเส้นทาง โดยใช้เชือกขึงนำทางให้รถวิ่งในน้ำ โดยไม่ไปกระทบก้อนหิน แม่บ้านต่างตื่นเต้น มีความสุข ใจเกินร้อย พร้อมทั้งจะเข้าไปปฏิบัติภารกิจที่รออยู่

การเตรียมการทั้งเรื่องเมนูอาหาร ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากทางวังแล้ว การจัดซื้อวัตถุดิบจากในเมือง การจัดเตรียมอุปกรณ์ข้าวของเครื่องใช้ การฝึกเรียนรู้การพับผ้าเช็ดมือ จากอาจารย์มหาวิทยาลัยในพื้นที่ การวางแผนเรื่องการจัดวางอาหารสำหรับถวายพระองค์ท่าน ทั้งปริมาณตำแหน่งการวางอาหาร การนำส่งอาหารจากห้องครัวไปยังห้องเสวย การซักซ้อมการทำอาหาร กำหนดหน้าที่การงานของแต่ละคน ทุกอย่างถูกกำหนดและเตรียมการอย่างดี

ทุกคนร่วมแรงร่วมใจกัน แวดต่าบ่บอกถึงความสุข เสียงพูดคุยเป็นเสียงแห่งความเป็นกัลยาณมิตร เมื่อใจเปี่ยมสุขจัดจ้อยที่จะถวายงานร่วมกัน บรรยากาศ

ริมลำธารที่สายน้ำเย็นฉ่ำ ต้นไม้เขียวขจีก็เป็นดังสวรรค์กลางไพร

เมื่อเวลาเสด็จ มาถึง แม่บ้านส่วนหนึ่งจะไปตั้งแถวรับเสด็จ อีกส่วนหนึ่ง จัดเตรียมอาหารอยู่ในห้อง ข้าพเจ้าจำความรู้สึกของตัวเองได้ดี ตอนที่เห็นเฮลิคอปเตอร์ของพระองค์ท่าน ท้องฟ้าวันนั้นสดใสมาก มองจากด้านล่างขึ้นไป ก็เห็นความสวยงามของป่าไม้ด้วย ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจ หัวใจเต้นแรงขึ้น ตื่นเต้น ออากให้พระองค์ได้เสวยพระกระยาหาร ที่แม่บ้าน ตชด.ได้ทำถวาย

เมื่อถึงเวลาเสวยพระกระยาหาร มหาตเล็กจากในวัง มาตรวจอาหารที่พวกเราได้จัดเตรียมไว้ และแจ้งว่า สมเด็จพระเทพฯ ท่านโปรด ไข่เจียว เมนูที่แสนจะง่ายมาก ๆ ให้ทำถวาย ๑ ฟอง พวกเรารีบดำเนินการด้วยหัวใจพองโต ทอดไข่เจียวด้วยความตั้งใจเต็มที่ ไข่เจียว ๑ ฟองนั้น ออกมาสีเหลืองสวยงาม พูเต็มจาน

และแล้วก็ถึงเวลาเสด็จกลับ พวกเรายืนส่งเสด็จ โดยยังใส่เอี๊ยมสีขาวของแม่ครัวมาด้วย พวกเรายืนรอด้วยความใจจดใจจ่อ หัวใจเต้นแรงขึ้นเมื่อเสด็จ ใกล้เข้ามา แม้จะเคยรับเสด็จ มาแล้วหลายครั้ง แต่ความรู้สึกเช่นนี้มิได้ลดน้อยลงไปเลย ความภูมิใจ ดีใจ ตื่นเต้น หัวใจเต้นแรงขึ้น ๆ เป็นเช่นนี้ทุกครั้ง ในครั้งนี้ เมื่อเสด็จมาถึงหัวแถวแม่บ้านได้ทรงรับสั่งว่า

“อู๊ย เรายังไม่ได้ถ่ายรูปกับแม่บ้าน ตชด.ที่ทำอาหารเลย”

แล้วรับสั่งต่อ พร้อมเสียงพระสรวลว่า

“เดี๋ยวอย่าลืมไปทำอาหารให้พ่อบ้านทานด้วยนะ”

และโดยไม่ทันตั้งตัว พระองค์ท่านก็เสด็จ เข้ามาหาพวกเราตรงกลางแถว เพื่อร่วมฉายพระรูป พวกเราพร้อมเพรียงกันนั่งลงกับพื้นหญ้า แม่บ้านหลายคนนำดาคลอด้วยความปลื้มปิติอย่างหาที่สุดมิได้ เป็นวินาทีแห่งความประทับใจมิรู้ลืม

* พจนีย์ บุญประสิทธิ์ :

อดีตประธานชมรมแม่บ้าน ตชด. ๑๓

มิใช่เพียงเพราะพระองค์คือนางแก้ว
แต่เพราะทรงเพริศแพรวเหนือในหล้า
คือดั่งามน้ำพระทัยพระกรุณา
ทรงเอื้อเพื่อประทานมาแก่ปวงชน
แม่บ้าน ตชด. ขอก้มกราบ
ยามทรงยิ้มพิมพ์ภาพความสุขล้วน
แนบประทับประดับไว้ในกมล
ดั่งน้ำทิพย์ชโลมบนชายแดนไทย

อุบลงกาย

เมื่อมีกำหนดการเสด็จ เยี่ยม โรงเรียน ดชด. แห่งใด ความสุขก็แผ่ซ่านทั่วทั้งกองกำกับการและหมู่บ้าน ทุกคนต่างตั้งตารอวันที่พระองค์ผู้เป็นที่รักจะเสด็จ มาถึง มีความตื่นตัวในการจัดเตรียมพื้นที่ เตรียมข้อมูลความก้าวหน้าของโครงการตามพระราชดำริ เตรียมกำลังพลในทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การรับเสด็จ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมบูรณ์ที่สุด

พระองค์ท่านจะทรงเหน็ดเหนื่อยเพียงใดหนอ กับพระราชกรณียกิจมากมายในแต่ละวัน ยิ่งเป็นเรื่องการเสด็จ มายัง โรงเรียน ดชด. ซึ่งอยู่ในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลการคมนาคม พระองค์ก็ยิ่งทรงดั้นด้นมา ทั้งโดยเครื่องบินพระที่นั่ง รถยนต์พระที่นั่ง เรือพระที่นั่ง และหลายครั้ง โดยการเสด็จพระราชดำเนินเป็นระยะทางหลายกิโลเมตร ผ่านป่าเขาลำเนาไพร เพื่อทรงเยี่ยม ครู นักเรียน และราษฎรในพื้นที่

ภาพที่ประจักษ์แก่สายตาทุกคน คือรอยยิ้มที่เปี่ยมด้วยพระเมตตา เป็นรอยยิ้มที่เพิ่มพลังและขวัญกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงาน ได้วิริยะพากเพียรทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ดังนั้น หากแม้นมีสิ่งใดที่จะทำถวาย เพื่อให้พระองค์ทรงพระเกษมสำราญ ก็รีบกราวยิ้มสรวลจากพระองค์ท่านได้ พร้อมกับความตื่นเตนของคนช่างคิด ความลุ้นระทึก ขอให้ภารกิจนั้นสำเร็จ คือ การเปิดป้ายโรงเรียน และศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

สารพัดเทคนิค
การเปิดป้าย
โรงเรียน ตชด.

ปรีชา วังปรีชา

สารพัดเทคนิคการเปิดป้าย โรงเรียน ตชด.

ปรีชา วังปรีชา

ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่สร้างใหม่ ทั้ง ๑๑ แห่ง ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓ ช่วงปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ มีการเปิดโล่เดียวกัน อีกทั้งยังมีการเปิดอาคารเรียนที่สร้างใหม่ด้วย ช่วงเวลานั้น อาจารย์ ชัชวาลย์ นัยเรืองรุ่ง จากสำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แนะนำให้ข้าพเจ้า (ตำแหน่ง ผกก. ตชด. ๓๓ ขณะนั้น) หาวิธีเปิดป้ายหลากหลายรูปแบบ เพื่อลดความจำเจจากรูปแบบปกติ ดังนั้น นอกจากวิธีเปิดป้ายแบบทั่วไป คือ ทรงตั้งเชือก ทรงกดปุ่ม และทรงตัดริบบิ้น สลับกันแล้ว จึงได้คิดวิธีการเปิดป้าย ด้วยวิธีอื่น ๆ ดังนี้

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๙ ศูนย์การเรียน ตชด. บ้านนาทุ ต.เสาทิน อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน ทรงกลิ้งลูกเปตองให้เคลื่อนที่ไปในรางไม้ไผ่ที่เตรียมไว้ เมื่อลูกเปตองกลิ้งไปสุดราง น้ำหนักของลูกเปตองจะดึงกลไกผ้าแพรคลุมป้ายให้แยกเปิดออกจากกัน

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๙ ศูนย์การเรียนรู้ ดชด. บ้านห้วยมะโอ ต.แม่สามแลบ อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน ทรงเปิดก๊อกน้ำ ให้น้ำที่อยู่ในภาชนะเก็บน้ำ ไหลลงรางน้ำที่ทำจากไม้ไผ่ จากนั้นผ้าแพรคลุมป้ายด้านหนึ่งจะลดต่ำลงตามวิธีการถ่วงน้ำด้วยมวลน้ำที่ไหลมาตามรางไม้ไผ่ ส่งผลให้อีกด้านของผ้าแพรยกเปิดขึ้น

วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๐ โรงเรียน ตชด.บ้านใหม่พัฒนาสันติ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ทรงเปิดอาคารบริษัทอากาศยานไทยจำกัด (มหาชน) กลไก การเปิดป้ายนี้ ประยุกต์มาจากการละเล่นสาวน้อยตกน้ำ คือ เมื่อทรงปาลูกเทนนิสไป ถูกเป้ากลมที่อยู่ด้านขวาของรูปสาวน้อยเฝ่ากะเหรี่ยง ซึ่งนั่งอยู่บนปากถังไม้ไผ่สาน รูปสาวน้อยเฝ่ากะเหรี่ยงจะตกไปในถังครึ่งตัว เพื่อให้เจ้าหน้าที่วางอยู่ด้านใน ถัง ในระยะที่คำนวณไว้พอดี

นอกจากวิธีเปิดป้ายทั้ง ๓ แบบข้างต้นแล้ว ยังมีอีก ๑ แบบที่เตรียมไว้ แต่ไม่ได้ใช้ คือ การเปิดป้ายโรงเรียน ตชด. ๙๐๕ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนชื่อโรงเรียน จาก ศูนย์การเรียน ตชด. บ้านจอบร้าคี เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงงานใน โรงเรียน ตชด. ครบ ๙๐๕ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๐

ในเบื้องต้นของการเตรียมงาน ทีมงานได้แรงบันดาลใจจากการจัดงานเฉลิมฉลองในรูปแบบงานวัด ซึ่งมักมีการละเล่น ใช้ปืนลมยิงตุ๊กตารูปต่างๆ ที่ตั้งไว้เป็นแถว เพื่อชิงของรางวัล แต่เรานำมาปรับเป็นการยิงตุ๊กตา เพื่อให้กลไกการเปิดแพรคลุมป้ายทำงาน มีการนำปืนลม ไปแกะสลักด้ามปืนเป็นเลข ๙๐๕ ด้านหนึ่ง และอีกด้านหนึ่ง แกะสลักเป็นรูปตราสัญลักษณ์ของ ตชด.

คือ รูปอาร์มช้าง ซึ่งเป็นเครื่องหมายของนักรบและนักพัฒนา ลงสีทองในลายแกะสลักและขัดเคลือบผิวส่วนที่เหลือ พร้อมสำหรับใช้เป็นพระแสงปืนลม ในวันเปิดป้าย แต่ได้รับการทักท้วงจากผู้ใหญ่หลายฝ่ายว่า ถึงแม้จะเป็นเพียงพระแสงปืนลม แต่หากมีรูปที่ทรงประทับพระแสงปืนลมนั้น เผยแพร่ออกไป เกรงว่าจะดูไม่เหมาะสม ทีมงานจึงเปลี่ยนมาเป็นแบบทรงกดปุ่มเปิดป้ายแบบปกติแทน

การเปิดป้ายครั้งหนึ่ง ที่ประทับใจในความทรงจำ คือ การเปิดป้ายที่โรงเรียน ดชด. ท่านผู้หญิงประไพ ศิวะโกเศศ (บ้านผาแดง) อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๑ ในครั้งนั้น วิธีการเปิดป้ายยังคงเป็นแบบดั้งเดิม ปกติแล้วกลไกการเปิดแพรคลุมป้าย จะทำงานโดยเมื่อดึงเชือกที่ยโยงมาจากป้ายแล้ว ผ้าแพรจะแยกกันตรงกลางเพื่อเลื่อนไปรวมกันอยู่ริมด้านซ้ายและขวา แต่ในวันนั้น มีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด คือเมื่อสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงดึงเชือกเพื่อเปิดแพรคลุมป้าย ปรากฏว่าผ้าแพรไม่ขยับเลื่อนเลยสักนิด ทรงดึงเชือกอยู่อีกสักพัก ผ้าแพรก็ไม่มีท่าทีว่าจะขยับ นาทีนั้น ในขณะที่ทุกคนตกตะลึง และวิตกกังวล กับข้อผิดพลาดเกิดขึ้น (ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่าต้องมีหลายคนหนาว ๆ ร้อน ๆ เหงื่อตกกันบ้าง) พระองค์ท่านก็ออกทรงพระดำเนิน ไปยังป้าย แล้วดึงผ้าแพรให้เลื่อนเปิดออกด้วยพระองค์เอง และทรงพระดำเนินกลับมา พร้อมกับทรงพระสรวล รับสั่งว่า

“เป็นโรงเรียนแรก ที่ได้เปิดป้ายจริง ๆ”

รอยยิ้มสรวลและรับสั่งของพระองค์ ทำให้ทุกคนในที่นั้นคลายความวิตกกังวลไปในทันที ข้าพเจ้าเห็นรอยยิ้ม แววตาที่สดใสของทุกคน มีเสียงหัวเราะเบา ๆ บรรยากาศแห่งความกังวล กลายเป็นความสนุกสนานไปในทันที ด้วยพระอารมณ์ขันของพระองค์

ข้าพระพุทธเจ้า ชาบซึ้งและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น
ขอพระองค์ทรงพระเจริญ ขอทรงมีพระพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ทรงพระเกษมสำราญ
พระเกียรติยศแผ่ไพศาล เป็นมิ่งขวัญของพสกนิกรตราบนิจรันดร์

* พ.ต.อ. ปรีชา วังปรีชา :
รองผู้บังคับการ ตชด.ภาค ๔

ขอขอบคุณคณะกรรมการตำรวจตระเวนชายแดนทุกท่าน
ที่ได้ให้การสนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือ
“ พันร้อยสิบเอ็ดเสด็จ ฯ โรงเรียน ตชด.”
ในครั้งนี้

คณะผู้จัดทำหนังสือ

ดร ปิ่นเฉลียว

โกสินธ์ บุญสร้าง

อรรถกฤษณ์ ธารีฉัตร

พันธุ์พงษ์ สุขศิริมิช

พัทธนันท์ เนาว์โนสิน

อรพิม วังปรีชา

สุธาทิพย์ แสงวัฒนกุล

บรรณาธิการ

มูลนิธิโรงเรียนตำรวจ: เอนชายอดน ๑